

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 29-30 (3304-3305) 2013 JULY - LIEPA 23 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Dar gyva ir judru

Atrodo, kad atostogos turėtų būti poilsio laikas. Bet tuo tenka suabejoti, kai išgirsti sakant: po atostogų pailsėsiu.

NĖRA abejonės, kad atostoginis laikas – kelionės, nebe sava lova, kita aplinka, suėjimai, vakarojimai, įvairūs pasilinksminimai – žmogų verčia prisitaikyti, kitaip dienas ir naktis leisti, labiau įtempia, nes įprasta tvarka bent trumpam yra dingusi. Įspūdžiai, nors įdomūs ir dažnai malonūs, sudaro naują naštą, kuri tik tolydžio palengvėja, pavirtę prisiminimais ir pasakojimais. Bet tai vyksta vėliau ilsintis namie po atostogų. Kai kurie rašantieji savo atostogų įspūdžius skelbia spaudoje ir tuo, šalia viso kito, atlieka ir informacinį darbą, ypač kai aprašomos vietovės, pasakojama apie sutiktus žmones. Ir *Tėviškės žiburiai* mielai spausdina tuos atostoginius įdomumus. Lauksime. Vasaros atostogos taip pat yra laikas, kai vyksta kitokie užsiėmimai – stovyklos, studijų dienos, kongresai, sporto šventės, lankymas giminių bei draugų, pažintinės kelionės. Judėjimas visom kryptim ir priemonėm būna gana intensyvus. Nemažai lietuvių išveivų lanko jau laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, kur vyksta daug daugiau įvairių renginių nei kitais metų laikais. Šia proga dera prisiminti ir tai, kad Lietuva nėra vien tik Vilnius, Kaunas, Klaipėda. Peršasi mintis siūlyti lankyti ir kitas, mažesnes vietas, net ir gamtą, kur tiek daug grožio ir ramybės. Ypač tuo turėtų daugiau domėtis išveivijoje užaugęs jaunimas, Lietuvą tik miestuose matantis. Šiaurės Amerikos lietuvių stovyklavietės vėl stovyklautojų užpildomos, ir dėl to galima tik džiaugtis, kad jaunimo stovyklavimas jau yra tapęs tvirta ir laukiama tradicija.

ATOSTOGŲ pabaiga daugelį skelia pusiau: mintys jau grįžusios namo, o kūnas dar toje pačioje vietoje. Būseną nėra paprasta – truputį ašarų, truputį pykčio, nusivylimo, truputį džiaugsmo, kad kažkas laimėta, kad namo parsivežama ne vien tik kuprinė... Daugeiui ir energijos julsės ima tvirčiau tvinkseti. Prieš atostogas atrodo gana didelis darbų krūvis iškart lyg sumažėjęs. O tai reiškia, kad apsimokėjo padaryti naudingą pertrauką. Su pakilusia energija dažnai pabaigiami prieš atostogas pradėti darbai, bet taip pat pradedami ir nauji. Visuomeninėje veikloje atsiveria nauji sumanymai rudens ir žiemos sezonui. Jaunimo organizacijos, šeštadieninės mokyklos grįžta į savo programinę veiklą, dažnai ją papildydami kūrybiniais užsiėmimais, naujais mėginimais. Džiugu, kad visa tai dar gyva ir judru. Sporto klubai, tautinių šokių grupės buvo ir lieka jaunimui itin patraukliomis vietomis, kur galima smagiai bendrauti ir patiems save stipriau išreikšti. Chorai bei kiti meniniai vienetai kopina kaskart vis aukščiau savo išradingumu ir viešais pasirodymais, liudijančiais tobulėjimą bei siekius tobulėti. Šitą sritį labai išjudino ir pakėlė iš Lietuvos atvykstantys muzikos žinovai bei darbuotojai. Išveivijos tautiečiai visuomet labai laukia platesnio maso kultūrinių renginių, kurie suburia nemažus kiekius žmonių pasigėrėti, pabendrauti, suartėti, pažintis užmegzti. Tai kurį laiką sėkmingai atlikdavo rengiamos Lietuvių dienos, kurių organizavimu rūpindavosi Bendruomenė. Ar nevertėtų ką nors panašaus atgaivinti, juo labiau, kad tokiam renginiui ir naujų jėgų dabar atsiras. Gal trūksta iniciatyvos, dairomasi, kas pradės? Sėkmės judantiems ir judantiems kitus. ČS

Šiame numeryje

Tikėjimo pagrindai (Tęsinys) – 2 psl.
Tautos sargyboje (Tęsinys) – 4 psl.
Maratonas atbėgo ir į Kauną – 7 psl.
Atidaryti Valdovų rūmai – 8 psl.
Broniaus Saplio atminimui – 10 psl.

Pagerbtas Lietuvos lakūnų skrydis

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir kiti Lietuvos vyriausybės atstovai liepos 14 d. dalyvavo Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-ųjų metų minėjime Pselnik, Lenkijoje. Stepono Dariaus ir Stasio Girėno pilotuojamas lėktuvas nukrito 1933 metų liepos 17 dieną. Skrydis, kuriuo buvo siekiama garsinti Lietuvos vardą visame pasaulyje, truko 37 valandas ir 11 minučių. S. Darius ir S. Girėnas turėjo nusukti per 7,000 kilometrų. Iki tikslo lakūnams buvo likę tik apie 800 kilometrų. Nedideliu lėktuvu įveikę Atlanto vandenyną ir patekę į aviacijos istoriją, prieš 80 metų S. Darius ir S. Girėnas visam pasauliui pranešė apie Lietuvą. Prezidentės teigimu, „Lituanicos“ skrydis buvo drąsos, atsidavimo ir meilės Tėvynei išraiška. Padėjusi gėlių vainiką Prezidentė įteikė padėkos raštus dvylikai Lenkijos piliečių, kurie populiariai S. Dariaus ir S. Girėno vardą ir puoselėja lakūnų atminimą

Ntrs. Dž.G. Barysaitės

Katalikų Bažnyčia Kanadoje ir JAV

ROMUALDAS
KRIAUCIŪNAS

2013.VI.30 laidoje JAV katalikų savaitraštis *OSV* gana plačiai aprašė Kanados ir JAV Katalikų Bažnyčios padėtį, pradžioje pateikdamas įdomios statistikos. Ten duota informacija noriu pasidalinti. Kiekvienoje duotoje statistikoje pirmas skaitmuo liečia Kanados padėtį, o skaitmuo skliausteliuose yra JAV skaičiai. Kanadoje yra 33,900,000 gyventojų (JAV – 313,200,000 gyv.). Užsienyje gimusių yra 20.1% (13.6%). Gyvenimo trukmė 81.38 metai (78.37 metai). Krašto plotas 3,860,000 kv. mylių (3,790,000 kv. mylių). Krikščionių krašte 67.3% (78.4%). Katalikų gyventojų krašte 43% (22%). Bendras katalikų skaičius 12,950,000 (69,110,000). Nušimtis žmonių nepriklausan-

čių religinei bendruomenei 23.9% (16.1%). Valdžios santvarka Kanadoje – konstitucinė monarchija (JAV – respublika). Abortai išimti iš kriminalinių nusikaltimų kodekso nuo 1969 m. Kiti apribojimai sumažinti 1988 m. (abortai legalizuoti *Roe v. Wade* JAV Aukščiausiojo teismo sprendimu 1973 m.).

OSV apžvalgiųjų straipsnių autorius Michael Swan pastebi, kad Kanadoje besilankantys amerikiečiai gali jaustis tarsi esantys savame krašte. Nebent amerikietis lankytųsi Quebec ar Montreal miestuose, anglų kalba, parduotuvės, užkandinės, filmai ir kiti kasdieniniai malonumai mažai skiriasi nuo amerikietiško. Aišku, lengvai bus pastebėtos raudonos pašto dėžutės, dvikalbiškumas ant produktų etikečių, kilometrais, ne myliomis, paży-

mėti nuotoliai. Taip pat turėtų į akį kristi Kanados valdžios teikiama parama katalikiškoms ligoninėms, mokykloms ir socialinių patarnavimų įstaigoms.

Tikri skirtumai yra istorijoje, nors mažai apie tai kas žino. Abiejų kraštų mokyklų istorijos vadovėliuose pabrėžiama 1776 m. kaip JAV nepriklausomybės paskelbimo metai, o Kanadoje – 1867 m., kada Didžiosios Britanijos parlamentas įkūrė Kanadą.

Tačiau šių kraštų žemėse bent 10000 metų gyveno tautelės, kalbančios įvairiomis kalbomis, turėjusios savo papročius ir istoriją. Jos kolonistų buvo skriaudžiamos ir išvaikytos, nors Kanados konstitucija pripažįsta tris grupes, įsteigusias valstybę – anglus, prancūzus ir čiabuvių gyventojus.

Nukelta į 5-tą psl.

KANADOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

TIKĖJIMO METAI

13. JĖZAUS ANTRASIS ATĖJIMAS

...ir **viešpataus** per amžius –

Karalius – tai valdovas, kuris turi galią. Žinome, kad Jėzus pats prisipažino esąs karalius: “Taip yra, kaip sakai: aš esu karalius” (Jn 18,37). Dėl to Jis buvo prikaltas prie kryžiaus, o virš Jo pritvirtintas kaltės užrašas aiškiai bylojo, jog Jis – karalius. Atgailojantis nusikaltėlis meldė Jėzų: “...prisimink mane, kai ateisi į savo karalystę!”, o Jėzus jam atsakė: “Aš tau pažadu: dar šiandien su manimi būsi rojuje” (Lk 23,42-43). Be to Jėzus visur skelbė “Dievo karalystę” arba “Dangaus karalystę”.

Karalystė gali būti suprasta kaip tam tikras žemės plotas, kuriame karalius viešpatauja, arba žmonės, kuriems jis turi valdžią. Kai kalbama apie Jėzaus “viešpatavimą”, mintyje turima ši antroji prasmė. Todėl “Dangaus karalystė” – tai Dievo viešpatavimas Jam ištikimų žmonių mintyse bei širdyse. Pati karalystė – tai slaptinga tikrovė, dar auganti ir neatbaigta. Ji nusakoma palyginimais: sėjėjo, sėjančio grūdus; garstyčios grūdelio; raugo tešloje; paslėpto lobio žemėje, įmesto tinklo jūron (Mt 13). Tie palyginimai taikomi Jėzaus viešpatavimui jau dabartinėje Bendrijoje-Bažnyčioje. Jie nurodo tos karalystės pradžią Jėzaus žemiškuoju gyvenimu, tolimesnį augimą Bendrijos-Bažnyčios istorijoje ir galutinį išsipildymą pasaulio pabaigoje. Tas išsipildymas užklups žmones “tarsi naktį vagis”. Tačiau tiems, kurie tiki ir tikėjimu gyvena – nėra ko bijoti. Todėl Jėzaus išmokytoje maldoje mes net prašome: “Teateinie Tavo karalystę”.

14. ŠVENTOJI DVASIA

Tikiu Šventąją **Dvasią** –

Iš visų dieviškų Asmenų slaptingiausia ir nesuprantamiausia yra Šventoji Dvasia. Mums suprantamas Tėvas kaip visų kūrinių šaltinis. Jį galim įsivaizduoti kaip malonų ir gailingą tėvelį. Sūnus – tai dieviškasis Asmuo tapęs tokiu žmogumi kaip ir mes – Jėzumi Kristumi, gyvenusiu Palestinoje prieš 2,000 metų. Apie Jį daug parašyta Evangelijose, todėl galime susidaryti gana ryškų vaizdą. Gi Šventoji Dvasia niekada nėra priėmusi kūno ir neturi žmogiškai palyginamos gimimybės, todėl Ją sunku apčiuopiamai įsivaizduoti. Tiesa, yra tam tikrų su Ja susietų pavidalų šv. Rašte, pvz.: balandžio pavidalas Jėzaus krikšto metu Jordano upėje (Mt 3,16), vėjo ir ugnies pavidalai Sekminių metu (Apd 2,1-3), pranašystės reiškiniai (S. ir N. Testamentuose). Tad krikščioniškame mene Šventoji Dvasia taip ir vaizduojama.

Iš šv. Rašto, ypač N. Testamento, žinome, kad trečiasis Asmuo yra lygus dieviškumu ir Tėvui, ir Sūnui. Šv. Raštas tą trečiąjį Asmenį vadina “Dvasia”, “Dievo Dvasia”, “Jėzaus Dvasia”, “Šventąja Dvasia”, “Dovana”, “Užtarėja”, “Ramintoja”. Tai vis vardai įrašyti įvairiuose Tikėjimo išpažinimuose bei viešuose Bendrijos-Bažnyčios dokumentuose.

Tikėjimo pagrindai

Tikiu **Šventąją Dvasią** –

Vadiname Ją “šventąja”, nes kyla iš Tėvo kaip šventumo šaltinio.

Tikiu Šventąją Dvasią, **Viešpatį** –

Panašiai, kaip ir Jėzaus atveju, žodžiu “viešpats” nusakomas Jos dieviškumas – nurodoma, kad Ji lygi dievyste Tėvui ir Sūnui.

Tikiu... **Gaivintoją** –

Kvėpavimas – oro dvelkimas alsuojant (lot. spiratio), visada buvo laikomas kūno gyvybės ženklu. Ilgainiui visos žemės gyvybės šaltinis imta vadinti “Dvelkėja” – Dvasia (lot. Spiritus). Todėl ir šv. Rašte, pasaulio kūrimo metu, sakoma: “... ir Dievo Dvasia pleveno virš vandenių” (Prad 1,2). N. Testamente aiškinama, kad toji Dvasia teikianti ir žemišką ir dvasinę gyvybę. Norint turėti amžinąjį gyvenimą, reikia atgimti “iš vandens ir Dvasios” (Jn 3,5), nes “Dvasia teikia gyvybę” (II Kor 3,6). O kadangi Šventoji Dvasia pripildo tikinčiųjų širdis meile, kuri yra tarpasmeninių dvasios ryšių dvelkimas, tai Ji yra tikrojo gyvenimo šaltinis – “Gaivintoja”.

...**kylančią** iš Tėvo ir Sūnaus –

Tėvas yra bepradė pradžia Sūnaus: “... nes aš iš Dievo išėjau ir čion atėjau” (Jn 8,42). Jis taipgi yra kartu su Sūnumi pradžia Šventosios Dvasios: “... ateis Globėjas, kurį jums atsiųsiu nuo Tėvo, – Tiesos Dvasia, kuri eina iš Tėvo” (Jn 15,26). Tai ne tik išorinis pasireiškimas laike bei erdvėje, bet nusako ir vidinę dieviškųjų Asmenų veiklą. “Kilimu” suprantame paėjimo vieno iš kito. Kai kalbame apie dievišką vidinį kilimą, kalbame apie paėjimą vieno dieviško Asmens iš kito vienaskaitės dieviškos prigimties veikloje. Apie tai mąstant reikia turėti mintyje, kad ne dieviškoji esmė kyla iš Tėvo ir tampa Sūnumi ar Šventąja Dvasia, (nes tokiu atveju pasidarytų trys dievai), bet Asmuo (Sūnus) kyla iš Asmens (Tėvo) ir Asmuo (Šventoji Dvasia) kyla iš Asmenų (Tėvo ir Sūnaus). Tėvas kartu su Sūnumi sudaro vieną Šventosios Dvasios šaltinį, nes Sūnus, kaip amžinai gimstantis iš Tėvo, turi visa, ką turi Tėvas, išskyrus tėvystę; “Visa, ką Tėvas turi, yra ir mano” (Jn 16,15).

Sūnaus ir Šventosios Dvasios kilmės yra skirtingos. Sūnus kyla iš Tėvo “gimimu”, o Šventosios Dvasios kilmei iš Tėvo ir Sūnaus Bendrijos-Bažnyčios tėvai nukalė žodį “dvelkimas” (lot. spiratio). Todėl sakome, kad Šventoji Dvasia kyla iš Tėvo ir Sūnaus dvelkimu. Tai kilmė iš valios arba abipusės Tėvo ir Sūnaus meilės. Meilės ryšys su Šventąja Dvasia išryškinamas apaštalo Pauliaus; “Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios, kuri mums duota” (Rom 5,5).

Pagrindiniai dvasinių asmenybių veiksmai yra žinojimas ir norėjimas. Šv. Raštas nurodo ir Bendrija-Bažnyčia nuo pat pradžios liudija, kad yra

trys Asmenys viename Dieve ir kad Sūnaus nuolatinis kilimas iš Tėvo siejasi su Dievo žinojimu, o Šventosios Dvasios nuolatinis kilimas iš Tėvo ir Sūnaus – su Dievo norėjimu. Todėl Sūnus yra vadinamas “Dievo išmintimi”, o Šventoji Dvasia – “Dievo meile”.

Su Tėvu ir Sūnumi **garbinamą ir šlovinamą** –

Tik Dievui priklauso garbė ir šlovė. Tačiau mes išpažįstame tris skirtingus, bet ne atskirus Dievo Asmenis. Dievą Tėvą išpažįstame savo Kūrėju, o Dievą Sūnų, įsikūnijusį Jėzumi Nazaretiečiu – Išganytoju. Šventosios Dvasios dievybe bei asmenybe kai kurie abejojo, todėl jau III š. Tikėjimo išpažinimuose buvo pabrėžiama, kad Ji tikrai esanti dieviškas Asmuo ir garbintina bei šlovinama kaip ir Tėvas su Sūnumi. Vienas aiškiausių šios tiesos pabrėžimų šv. Rašte – tai Kristaus nurodymas savo mokiniams: “Tad eikite ir padarykite mano mokiniams visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios” (Mt 28,19).

... kalbėjusią **per pranašus** –

Tais žodžiais nurodomas Šventosios Dvasios pasireiškimas daugiausia per S. Testamento pranašus, tokius kaip Izaijas, Jeremijas, Ezekielis, Amosas, Ozėjas ir t.t. S. Testamento sampratoje pranašas nėra būtina tas, kuris nusako ateitį, (nes tai antraeilis dalykas), bet kuris yra Dievo įkvėptas ir kalba Jo vardu, išreikšdamas Jo įsakymus bei pažadus. Izraelio pranašai tam tikrais bruožais išsiskiria iš kitų. Jie paskiriami dievišku pašaukimu, kaip pvz. Izaijas (Iz 6,5), Jeremijas (Jer 1,9), Ezekielis (Ez 3,1); pašaukiami dvasiniam tikslui; jų užduotis – skelbti Dievo Žodį tam tikram asmeniui ar asmenims. Pranašai susiduria su dideliais sunkumais ir kančiomis, kai bando perduoti Dievo valią žmonėms. Todėl, pavyzdžiui, Jeremijas prašo Dievą atleisti jį nuo tos pareigos (Jer 1), nes pranašai dažnai nužudomi (Jer 2,30; 26,20-23). Jėzus su pagrindu galėjo priekaištauti: “Jeruzale, Jeruzale! Tu žudai pranašus...” (Mt 23,37).

S. Testamente Viešpaties Dvasia “nusileisdavo” ant pranašų, ir tada jie “kalbėdavo”. Tuo nurodomas labai glaudus ryšys Dvasios su žmogaus kalba. N. Testamente Jėzus irgi nusakomas kaip “Dvasios įkvėptas pranašas, galingas žodžiu ir darbu”. Nors Jėzus savęs pranašu nevadina, bet kiti dažnai taip Jį nusako. Šventoji Dvasia veikia Jėzaus prasidėjime (Lk 1,35; Mt 1,20), veda Jį į tyrus (Lk 4,1), parveda Nazaretan, kur Jis pats patvirtina, jog Izaijo pranašystė (Iz 61,1-2) jau išsipildžiusi: “Viešpaties Dvasia su manim, nes Jis patepė mane, kad neščiau gerą naujieną vargdieniams” (Lk 4,18). Apaštalai bei visi Kristaus mokiniai vos įsteigtoje Bendrijoje-Bažnyčioje savo akimis matė S. Testamento pranašysčių pildymąsi Jėzuje. Taip jie galėjo tvirtinti, kad Dievo Dvasia tikrai “kalbėjusi per pranašus”. Tą mintį jie ir išreiškė Tikėjimo išpažinime.

(Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redaguoja: R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, red. pav. S. Katkauskaitė, techninė red. V. Tumosienė. **Administratorė** A. Trussow. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

METINĖ PRENUMERATA: \$85 – reguliari (paprastu paštu); \$135 – reg. (1 klasės paštu); \$105 – rėmėjo (paprastu paštu); \$155 – rėmėjo (1 klasės paštu). Oro paštu į užjūrius – \$185, paprastu paštu – \$105 (Kan. dol.); JAV: \$105 – reguliari; \$125 – rėmėjo; \$165 – 1 klasės paštu. JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news. We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras

2013 m. liepos 17 d.

Mieli tautiečiai,

Nuoširdžiai sveikinu su Liepos 17-oja – Pasaulio lietuvių vienybės diena.

„Mes skrisime į Lietuvą!“, – šiuos žodžius prieš 80 metų ištare Steponas Darius ir Stasys Girėnas, pakildami į ne tik jiems, bet ir visiems pasaulio lietuviams lemtingą skrydį.

Savo žygdarbį legendiniai lakūnai skyrė Jaunajai Lietuvai, linkėjo jai „pasitikėti savo jėgomis ir gabumais“.

Šis Lietuvos didvyrių troškimas yra kaip niekad aktualus ir šiandien, kuomet siekiame tvirtinti plačiai po pasaulį pasklidusios lietuvių šeimos saitus, skatinti Lietuvos pažangą, ugdyti pilietinės atsakomybės jausmą.

Šiomet Pasaulio lietuvių vienybės dieną švenčiame mūsų valstybei ypatingu laikotarpiu – Lietuva pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai. Esame moderni ir kurianti valstybė, tad galime ir turime ja didžiuotis.

Kviečiu visus, nesvarbu, kur begyventume, vieningai kurti Lietuvą kartu.

Nuoširdžiai Jūsų,

Linas Linkevičius

Kodėl Artimųjų Rytų problemos neišsprendžiamos?

E. VAREIKIS

Vienas geriausių regiono politikos žinovų, buvęs JAV derybininkas, diplomatas bei knygų autorius Aaron David Miller spaudoje ir televizijos laidoje kandžia patatviravo, ką manęs apie regiono politiką. Millerio pokalbis susilaukė nevienodos reakcijos (kai kas juos net pavadino politinėmis provokacijomis), tačiau vis dėlto neblogoi ir tikrai nenuobodžiai paaiškina regiono politinių nesėkmių priežastis. Svarbiausių priežasčių, jo nuomone, yra penketas.

Pirma – tai religijos reikalų supynimas su valstybės valdymu. Europos krikščionių bendruomenė kažkada sugebėjo atskirti – “kas Dievui, kas ciesaui” – o Artimuosiuose Rytuose religinių bendruomenių vadai kariauja savo “šventuosius karus”, prievartaudami piliečius būtinai susieti su kokia nors religine grupuote ir tuo pačiu aiškiai žinoti, kas yra savi, o kas priešai... Tai jau ne laisvė išpažinti tikėjimą, o prievarta jį deklaruoti. Beveik visi regiono konfliktai turi kokį nors religinį atspalvį, o buvimą valdžioje irgi didele dalimi lemia priklausymas tam tikrai konfesijai ar sektai. Atrodė, kad Turkijai pavyko sukurti pasaulietinę bendruomenę, tačiau pastarųjų metų įvykių raida rodo, kad ir šioje šalyje religinis kraštutinis atgimsta.

Antra – Artimieji Rytai gyvena nesibai-giančios politinės apgulties ir sąmokslų sąlygomis. Milleris sako, kad jie nedrįsta pažvelgti į veidrodį ir pamatyti savo trūkumus. Kalti visi

aplinkui – kolonistai, sionistai, komunistai, islamistai, sekuliaristai, “Mossadas”, CŽV ir panašiai, tik ne jie patys. O juk daugeliu atvejų kalta demokratijos ir žmogaus teisių stoka, lyčių nelygybė. Juk ir “Arabų pavasario” nepasivino Vakarai, revoliucijos vaisiai lengvabūdiškai atiduoti ne tikriems politikams, o veikiausiai politikos nemokšoms ir avantiūristams.

Beje, moterų statusas regiono šalyse taip pat svarbi politikos nesėkmių priežastis. Šalys, kur moterys nedalyvauja politinės bendruomenės gyvenime, apriboja savo gyventojų intelektualinį pajėgumą. Žinant, ką gero duoda moterų dalyvavimas politikoje, galima tik apgailestauti, kiek Art. Rytai intelektualiai atsilieka nuo kitų pasaulio regionų.

Dar vienas neigiamas regiono bruožas – politinis narcisizmas. Art. Rytai tikrai nėra “pasaulio vidurys”, ne čia verda ekonominis gyvenimas, ne čia atsiranda naujovės, ne čia gimsta išskirtinės kultūros vertybės. Čia jau seniai provincija, tačiau vietiniams politikams atrodo, kad jie patys svarbiausi, jie nusipelnė didžiausio dėmesio, ir pasaulis tiesiog įpareigotas spręsti jų problemas, juos gelbėti, jais rūpintis. Nepamirškime, kaip santykinai nedidelės šalys, tokios kaip Izraelis, Libanas ar Kipras, savo problemų įkaitėmis padarė ir pačias didžiausias valstybes. Ne viena problema taip ir iki galo neišspręsta, problemos, palikus jas spręsti patiems, tik gilėja. Ir šiandien klausama: “Kodėl Amerika taip neskuba gelbėti Sirijos?” O ar turėtų?

Nukelta į 10-tą psl.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lankėsi TVF vadovė

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovė Christine Lagarde lankėsi Lietuvoje liepos 16-17 d.d. Tai pirmasis TVF vadovo apsilankymas šalyje po 16 metų pertraukos.

C. Lagarde susitiko su prezidente Dalia Grybauskaitė, premjeru Algirdu Butkevičiumi, finansų ministru Rimantu Šadžiumi ir Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku, dalyvavo diskusijoje “Europos ekonominė integracija: iššūkių ir galimybių vertinimas”, kur buvo aptariamos Europos ekonomikos vystymosi, šalių

integracijos į Europos sąjungą ir euro zoną. Pokalbyje su premjeru C. Lagarde domėjosi Lietuvos ketinimais įsivesti eurą ir teigė, kad nepaisant laikinų sunkumų euro zonoje, TVF remia tokį Lietuvos apsisprendimą.

Finansų ministeris Rimantas Šadžius sakė, jog norint nuo 2015 m. įsivesti eurą, reikia toliau laikytis fiskalinės drausmės. Ministerio žodžiais, euras nėra pagrindinis tikslas, kurio turėtų siekti Lietuva. Anot R. Šadžiaus, svarbiausias tikslas – sveika šalies ekonomika.

Pirmininkų susirinkimas

Liepos 15 d. Kaune prasidėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkų suvažiavimas. Per dvi suvažiavimo dienas iš viso pasaulio atvykę lietuviai aptarė savo veiklos pirmumus, švietimo, kultūrinės veiklos, informacijos sklaidos klausimus, buvo pristatytas Pasaulio lietuvių universiteto projektas.

Išėjimai svarbiu dvigubos pilietybės klausimu Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė Danguolė Navickienė tikino, kad dvigubą pilietybę galima bandyti įtei-

sinti įstatymais. Šiomet konstitucinis Teismas paskelbė, kad nepakeitus Konstitucijos, po Nepriklausomybės atkūrimo išvykusiems lietuviams negalima įstatymu išsaugoti Lietuvos pilietybės, jei jie įgijo užsienio šalies pilietybę. Toks išaiškinimas reiškia, kad naujosios kartos emigrantai dvigubą pilietybę galėtų turėti, tik jei referendumu būtų pakeista Konstitucija. Tačiau D. Navickienė teigė, kad referendumas turbūt neįvyktų, nes neateitų balsuoti pakankamai balsavimo teisę turinčių žmonių.

Uspaskichas kaltas

Liepos 12 d. Darbo partijos steigėją, parlamentarą Viktorą Uspaskichą teismas pripažino kaltu dėl sukčiavimo ir apgaulingo buhalterinės apskaitos tvarkymo ir skyrė jam ketverių metų laisvės atėmimo bausmę.

Parlamentarė Vitalija Vonžutaitė, teismo įvardyta V. Uspaskicho dešiniąja ranka, kalėjime turėtų praleisti trejus metus. Buvusiai partijos finansininkei Marinai Liutkevičienei teismas skyrė vienerius metus nelaisvės, o dabartiniam partijos vadovui Vytautui Gapšui skirta 35,000 litų bauda.

Teismas paskelbė, kad nėra lengvinančių aplinkybių, o valstybei padaryta žala neatlyginta iki šiol.

Jei nuosprendis liktų nepakeistas, V. Uspaskichui tektų ne tik keliauti į pataisos namus, bet ir atlyginti milijoninę žalą – teismas patenkino Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ieškinius ir nusprendė išieškoti solidarai iš V. Uspaskicho ir V. Vonžutaitės per 3 mln. litų. Šie pinigai – Darbo partijos 2004 – 2006 metais nesumokėti mokesčiai ir įmokos valstybei.

XII Misija Sibiras

Dvyliktosios kasmetinės ekspedicijos “Misija Sibiras” dalyviai liepos 17 d. traukiniu išvyko į Tiūmenės sritį Rusijoje, vakarų Sibire, kur aplankys ir tvarkys Lietuvos tremtinių kapus, susitiks su vietos lietuviams beveik 3,000 kilometrų nuo Lietuvos. Projekto “Misija Sibiras” koordinatoriaus Igno Rusilo teigimu, ekspedicija nežino, kokia yra tremtinių kapų būklė Tiūmenės srityje, nes paskutinė kelionė į šią vietovę buvo prieš 20 metų.

Šių metų komandą sudaro 16 žmonių, jiems vadovauja ilgametis šios ekspedicijos dalyvis ir vadovas keliautojas Gintautas Alekna. “Misija Sibiras’13” dalyviai išvyko su šūkiu “Tikros istorijos dalelė, įamžinta ateičiai”. Projektas “Misija Sibiras” organizuojamas nuo 2006 metų

Pagal BNS žinias parengė R. Jonaitienė

www.tevzib.com
laukia jūsų apsilankymo

Pakeliui Vokietijon 1936 m. lietuviai verslininkai pagerbia S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo vietą tuometiniame Vokietijos Soldin – dabar Pscelnik, Lenkijoje. Kairėje priekyje – Vladas Petrauskas, Raseinių autobusų stoties savininkas, iš Lietuvos savo autobusu vežęs šią delegaciją
Ntr. iš Ed. Petrausko šeimos albumo

Tautos sargyboje

Tęsinys iš 28 nr.

ELENA DEKAMINAVIČIENĖ

7 skyrius – *Perėmę laisvės kovų estafetę. Pamiršti Sausio 13-osios Parlamento gynėjai.* Laimei dar turime idealistų, kurie tyliai, be jokio atlyginimo iš valdžios, nesipuikuodami pasiaukojamai dirba, kruopelytę po kruopelytės rinkdami mūsų istorijos faktus apie didžiausią mūsų laikų tragediją, pražydusią pergalės ir nepriklausomybės gražiausiais žiedais, jos didvyriškumą, perimtą kaip laisvės kovų estafetę iš mūsų tautos karžygių partizanų, gynusių Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę beveik 10 metų. Lietuvos partizanai gali didžiulius, kad nepaisant penkiasdešimt metų trukusio raudonojo ledynmečio, jų laisvės kovų dvasia liko gyva ir stoji į dvikovą su sunkiausiais raudonosios imperijos tankais ir... juos nugalėjo. (O Voverienė. *Tautos sargyboje*. p. 384-385).

Skyriuje aprašomi didvyriai Laisvės gynėjai, kurie dirbo Parlamento rūmuose, saugojo valstybės pastatus. Jie kuklūs, tačiau dirbo tą darbą, kokį sugebėjo: teikė informaciją apie kareivių judėjimą, statė įtvirtinimus, barikadas ir, deja, liko užmiršti ir nereikalingi. Tokie kaip Vytautas Anušauskas, kunigas Robertas Grigas, Zigfridas Jankauskas, Gediminas Jurčikonis, Ringaudas Kazėnas, Kęstutis Milius, Algirdas Rašimas, Vincas Vyrukaitis ir kiti, kurie gynė Parlamentą, o po to įsiliejo į Nepriklausomos Lietuvos atkuriamuosius darbus. Jie mokėsi, budėjo sargybose, dalyvavo suvažiavimuose, akcijose, rašė prisiminimus, eilėraščius, žuvusiųjų biografijas ir apie jų nuveiktus darbus.

8 skyrius – *Sakalai, pakilę antrajam skrydžiui.*

Garbė visiems Jums, mūsų žemės piligrimams, kurie per Lietuvos Kalvarijas, tremčių keliais kaip kryžių nešėte mums laisvę ir prisikėlimą. Garbė Jums, mūsų žemės didvyriai ir kankiniai.

(Kęstutis Genys)

Atgavus nepriklausomybę Lietuvoje, į kovą su melu, apgaule, smurtu ir sovietinėmis atliekomis pakilo tie, kurie buvo miškuose, kurie kovojo prieš okupantą ginklu ir žodžiu, šalo Sibiro snieguose, ar alko miškuose, vėl pakilo į žodžio mūšį. Buvo išleista daug knygų apie tuos, kurie nesulaukė Laisvės ryto. Tai Juozas Armonaitis-Triupas, išleidęs knygą *Meskit dalgius, imkit kardus* (K. 1998.), sukur-

tas dokumentinis filmas *Nesulaužyti priesaikos* (2007) apie Juozą Armonaitį-Triupą. Jo kūrėjai autorius ir prodiuseris Jonas Cimbolaitis, filmo režisierė Agnė Marcinkevičiūtė.

Viktoras Ašmenskas parašė atsiminimų knygas *Generolas Vėtra* (V. 1998), *KGB spąstuose* (2006), *Didžiosios tautos aukos* (V. 2007) ir antrasis pataisytas leidimas (2009). Ir *Aviacijos sportas Lietuvoje 1940-1989 metais*. Edvardas Burokas išleidęs trilogiją *Pūtėme prieš vėją*. Pirmoji dalis *Ko nepasakė Solženycinas* pasirodė 1998 m., antroji *Sukilimas* (2008) ir dabar trečioji *Juodos dienos baltos naktys* (2009).

Vytautas Ciniuskas, poetas, išleidęs rinkinius *Kad būtum šalia* (1992), *Tai kaip, sūnau, ten Lietuvoj?..* (1995), *Ir atmintis ir dabartis* (1998). Stasys Dovydaitis – vaidila. Pastaraisiais metais Stasys Dovydaitis aktyviai bendradarbiauja lietuviškoje spaudoje – *Tremtyje, XXI – amžiuje, Drauge JAV* žadindamas Lietuvos laisvės kovotojų atmintį. Vytenis Grabauskas, Genovaitė Grebliauskienė-Žičkutė, Natalija Gudonytė ir kiti, kurie savo darbais garsina Lietuvą ir šiandien. Apie kiekvieną aprašoma nuo biografijos, supažindinant su tomis vietovėmis, kur gimė ir augo, kur buvo kalinami arba kokiuose kalėjimuose kankinami, bet tikėjimas, kad Lietuva bus laisva, jų nepaliko ir per tuos penkiasdešimt metų kol buvo išvartas paskutinis okupantas. Tačiau karas dar nesibaigė. Raudonieji dar gyvena tarp mūsų ir šiandien. Todėl pakilę antrajam skrydžiui, jie, kaip Tėvynės arai, budriai saugo Lietuvos žemę ir pasiruošę vėl jos gynybai.

9 skyrius – *Kovų už tautinį dvasinį atgimimą savanoriai Lietuvoje ir užsienyje.*

“Knygos kaip ir žmonės – jos yra slėnių ir kalnų. Slėnių knygos – slėnių ir lygumų žmonėms, jų pasilinksminimui ir laisvalaikiui. Kalnų knygos – mąstantiems, ieškantiems atsakymų į neramius būties klausimus. Dar jas vadina aukštąja literatūra. Tačiau į jas, kaip ir į aukštus kalnus, kopti sunku – reikia gerai pasiruošti. Nedaug skaitytojų mūsų laikais nori tokios knygos. (...) Todėl aukštosios literatūros pasirodymas mūsų visuomenėje tampa įvykiu ne tik literatūroje, bet ir gyvenime. Tokias knygas perskaite, mąstome apie jas savaites, mėnesius, metus, vėl grįžtame prie jų, ieškodami naujų prasmų ir naujų atsakymų”. (O. Voverienė. *Tautos sargyboje*. V., Diemedis. P. 525). (Sutrupinta. Pabaiga)

Derybos su Maskva

(Ištrauka iš Sauliaus Pečeliūno, Kovo 11-osios akto signataro, straipsnio “Derybų su Rusija dėl kariuomenės išvedimo delegacija buvo vieninga, ir tai buvo mūsų jėga”. TSŽ, nr. 26(369).

Šitam darbui visi buvom ką tik gimę, bet kadangi atsakomybė ir vidinis nusiteikimas buvo labai dideli, tai derybų delegacijoje kiekvieną žodelį apčiuopinėdavome iš visų pusių – kaip atrodytų iš Lietuvos pusės, o kaip tekstą skaitytų Rusijos pusė, kaip skambėtų rusiškai, kaip – lietuviškai; kokias žodis turi reikšmes. Aptardavom kiekvieną kablelį. Tekstai ėjo dviem kalbomis. Lietuviškai atrodė lyg ir gerai, o rusiškai kokį žodį naudoti? Rusų kalba turi labai daug paslėptų reikšmių. Turėdavom surasti tokį žodį ar žodžių derinį, kad niekaip kitaip negalėtum perskaityti, tik, kaip parašyta. Darbas buvo sudėtingas ir atsakingas. Ne tik reikalo, bet ir kalbos žinojimu. O žmonės buvo skirtingi. Kaip ir kitoje delegacijoje, kuri buvo atsakinga dėl tarpvalstybinių santykių. Tėn irgi tas pats. Žinau iš Vladimiro Jermolenkos, kuris dirbo dviejose grupėse, kad jo grupė dirbo kiaušų naktį prie vieno straipsnio redakcijos. Atrodo, jau visus žodžius buvo suderinę, bet svarbu buvo ir teisingai juos sudėlioti sakinyje. Ir ta jų sėdėjimo per naktį nauda pasirodė tada, kai mes stojome į NATO – Rusija nebegalėjo niekaip prieštarauti mūsų apsisprendimui, nes toje sutartyje buvo parašyta, kad jie prieštarauti negali. O jeigu žodžiai būtų kitaip sudėlioti, nežina kaip būtų buvę.

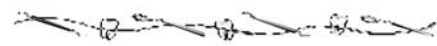
Derybų grupėse dirbo ne tik politikai, tarptautinės teisės žinovai, bet ir žinovai iš ministerijų. Šiais laikais kartais darome klaidą galvodami, kad sveikatos ministeris turi būti daktaras, teisingumo ministeris – teisininkas, ūkio – koks nors ūkininkas ar verslininkas ir pan. To nereikia. Derybose mes negalėjome išmanyti visų geležinkelių sistemų ir kt. dalykų. Tam ir yra žinovai, o politikas derybininkas turi suprasti, ko jisai nori – suprasti savo pagrindinę užduotį. Negalima pradėti spresti priešininko primetamų

klausimų, kas paprastai bandoma daryti. Jeigu pradėsi spresti priešingai pusei aktualų klausimą, tai reiškia, kad derybas praloši, nes savų nebesprendi. Egzistuoja tam tikros derybinės taisyklės, ir jeigu jų laikaisi, viskas baigiasi gerai. Turi žinoti savo laisvumo ribas – nuo kiek iki kiek leidžiama – kur aukščiausia ir kur žemiausia riba, kada nebegali nusileisti, kur tavo manevro ribos ir kt.

Techniniams dalykams yra žinovai, gali pasiklausti ir gauti tikslų atsakymą. Pats visko negali žinoti, to ir nereikia, nes tada neužiimsi savo pagrindiniu darbu. Užtat mes turėjome gana daug specialistų ir iš aplinkosaugos, ir iš geležinkelių, kelių ir kt. Kariuomenės išvedimas yra ne vien popierėliai, reikėjo sutvarkyti geležinkelius, judėjimo tvarkaraštį, pakrovimą ir kt. Tam buvo specialistai, kurie pasakydavo, ar mūsų užduoti tvarkaraščiai yra realiai įmanomi, ar yra tiek pajėgumų. O jeigu trūksta, iš kur galima imti. Arba nėra iš kur paimti. Rusai sakydavo: “O kur mes apgyvendinsime savo karininkus, čia jų tiek daug?”, bet mes pasakėme – čia ne mūsų problema, sudėliokime pagrindinius dalykus, o jau po to spresime kitus. Jeigu neišsprendžiam išvedimo klausimo, tada kariuomenė lieka čia, o jeigu išvedam, tada kalbėkim, kiek tų karininkų yra, kur jie bus dislokuoti, kokios norėtume pagalbos. Tada kalbėsim, kaip ir kur mes galim padėti. Žinia, pavyko išspręsti pagindinį klausimą, tada sprendėm ir karininkų apgyvendinimą. Ir išsprendėm Lietuvai naudingą būdu. Lietuva dar gavo mainais fregatas, nes mūsų statybininkai – komercinė, ne valstybinė struktūra – pastatė kelis namus Karaliaučiuje. Pasirodė, tiek jų ir tereikėjo, nes dažnai problema yra išpučiama kaip burbulas, kad tai labai sudėtinga – neįmanoma būklė. Kai pradėdi detalai žiūrėti, pasirodo, viskas įmanoma.

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Katalikų Bažnyčia Kanadoje ir JAV

Atkelta iš 1-mo psl.

Su pernai metais Kateri Tekakwitha pripažinimu šventąja Kanados ir JAV gyventojai pamažu pradeda suvokti sudėtingą ir dažnai skausmingą santykį tarp čiaabuvių ir atvykėlių kolonistų.

Į Plymouth Rock 1620 m. atvykę puritonai paskelbė Amerikoje kuriantys „Naują miestą ant kalno“. Jėzuitai buvo pirmieji dvasiškiai, atvykę į Naująją Prancūziją. Autorius teigia, kad anglų protestantai atvyko nukariauti, užgniaužti ir statyti, o prancūzai katalikai atvyko ieškodami kankinystės. Nėra pagrindo galvoti, kad britų generolo James Wolfe laimėjimas prieš prancūzus 1775 m. pakeitė Kanados charakterį. Nors po šio laimėjimo angliai protestantai šalį valdė, dauguma šalies liko pancūziška ir katalikiška. 1774 m. Quebec aktu buvo pripažinta, kad britai negali visko tvarkyti vadovaudamiesi savo protestantiška nuožiūra. Tuo metu Quebec buvo Kanados gyventojų centru, su savo napoleonišku teisės kodu, prancūzų kalba ir prancūziškomis institucijomis. Kanada tapo vienintele vieta visoje britų imperijoje, kur buvo legalu būti kataliku. O JAV katalikai buvo traktuojami kaip kažkokie atsilikėliai, bijantys demokratijos ir garbinantys popiežių, kuris užstojo karalius ir monarchijas. Katalikai JAV turėjo išsilaikyti protestantų šešėlyje. Padėtis abiejuose kraštuose žymiai pagerėjo po Antrojo pasaulinio karo. Į Kanados didmiesčius privažiavo įvairių emigrantų, tarp jų ir katalikų. Kanados vyskupai iš Antrojo Vatikano suvažiavimo grįžo su ryžtu pakeisti ne tik Bažnyčią, bet ir visuomenę.

Quebec provincijoje katalikai prarado pasitikėjimą

Katalikų Bažnyčia, kad ji tikinčiuosius apsaugos nuo anglų protestantų pavojaus. Bažnyčių lankymas šioje provincijoje nukrito iki europietiško masto. Provincijos vyskupai sudarė Dumont komisiją, kuri norėjo tikintiesiems duoti kryptį be nurodinėjimo. Tačiau buvo pavėluota. Jaunimas, jaunos poros ir šeimos jau buvo už Bažnyčios durų. Šiais laikais mažai kvebekiečių tuokiasi šventovėse ir savo kūdikių nebekrikštija. Šiek tiek vilties duoda naujos emigrantų bangos. Amerikoje ilgą laiką buvo populiaru pažiūra, kad čia visi gyventojai yra dalis „tirpstančio katilo“, o Kanadoje buvo kultivuojamas „spalvingos mozaikos“ įvaizdis. Dabar JAV yra kalbama apie „salotų dubenį“, kuriame yra daug skonių bei spalvų.

Čia norisi paminėti keturias Kanados šventoves, kurias dar lanko daug tikinčiųjų bei smalsuolių. Tai „Our Lady of the Cape, Queen of the Most Holy Rosary“, esanti The Tree Rivers, Quebec vietovėje. Ši parapijos šventovė buvo pirmą kartą pastatyta 1659 m. Antroji šventovė buvo pastatyta 1714 m. ir yra laikoma seniausia akmenų statybos šventovė Šiaurės Amerikoje. 1964 m. jai buvo suteiktas mažosios bazilikos rangas. Kita šventovė, irgi Quebec provincijoje, yra „St. Anne de Beupre“, prasidėjusi 1658 m. su vieno invalido pagijimu. 1888 m. ji gavo mažosios bazilikos rangą. Trečioji šventovė yra „St. Joseph Oratory“, esanti vakarinėje Mount Royal pusėje, Montreal mieste. Ji prasidėjo kaip koplytėlė, kurią pastatė šv. Andre Bessette 1904 m. Dabartinė didžiulė šventovė buvo pradėta statyti 1924 m. ir turi mažosios bazilikos rangą. Ketvirtoji šventovė yra „Mar-

tyrs' Shrine“ (Kankinių šventovė), esanti ant anksčiau buvusio Fort Sainte Marie, Midland vietovėje, Ontario provincijoje. Šventovė pastatyta keletos Tėvų jėzuitų atminimui, kurie buvo nužudyti Ontario ir New York rajonuose tarp 1642 ir 1649 metų.

Pabaigai noriu paminėti Kanados Bažnyčios ir krašto indėnų santykius. Arktikos vandenyno pakrantėje, esančioje Tuktoyaktut yra senas laivas, kuriuo prieš daugelį metų vienas kunigas į šį žvejų kaimelį atveždavo reikiamų buitinių prekių. Tačiau tas pats laivas išveždavo žvejų vaikus. Tarp maždaug 1870 ir 1980 apie 150,000 vietinių eskimų (inuitų) vaikų perėjo katalikų turėtas mokyklas ir prie jų turėtus bendrabučius. Su 1876 m. įstatymu, Kanados valdžia pradėjo masyvų čiaabuvių vaikų nutautinimą. Buvo pasiūta tarp jų išnaikinti jų kalbą, papročius ir prisirišimą prie žemės. Tai darė pažangos ir švietimo vardan. Vaikai buvo suvaryti į mokyklas, kur nebuvo leidžiama kalbėti savo kalba, kur vaikai buvo atskirti nuo savo šeimų, kur buvo tyčiojama iš papročių. Pagal sutartį su Kanados valdžia, dauguma šių mokyklų buvo katalikų vyskupijų ir vienuolių žinioje. Žiūrint atgalios, jose viešpatavo fizinis ir dvasinis smurtas bei ligos.

2008 m. Kanados ministras pirmininkas valdžios vardu atsiprašė už visas skriaudas. Buvo įkurta Teisybės ir susitaikymo komisija, kurioje aktyviai dalyvauja ir katalikai. Atsiprašymas Katalikų Bažnyčios vardu įvyko anksčiau, 1991 m. Daugelį metų aš buvau įsitikinęs, kad Kanada čiaabuvius visais atvejais traktavo daug geriau nei JAV, tačiau priverstinio perauklėjimo srityje tų skirtumų kaip ir nebuvo.

KANADOS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Permainos vyriausybėje

Atnaujinta konservatorių vyriausybė po priesaikos

Ministeris pirmininkas S. Harper paskelbė apie ilgai lauktas permainas vyriausybėje. Atnaujintoje konservatorių vyriausybėje – 8 nauji nariai, pagausėjo moterų. Kaip ir buvo tikėtasi, vyriausybės senbuviai J. Flaherty, J. Baird, Ed Fast toliau vadovaus savo ministerijoms. P. MacKay, gynybos ministras, pasikeitė pareigomis su R. Nicholson. P. MacKay tampa teisingumo ministru, o R. Nicholson rūpinsis gynybos sritimi. Buvusi sveikatos apsaugos ministrė L. Aglukkaq tapo aplinkosaugos, Kanados Šiaurės ir Arkties tarybos vadove. Sveikatos sritis patikėta R. Ambrose. Buvęs paveldo ministras J. Moore tapo pramonės, o į jo vietą paskirta

Sh. Glover. J. Fantino rūpinsis veteranų reikalais.

Sukurta nauja ministerija vietoje buvusios žmonių išteklių ir mokymo (Human Resources and Skills Development). Dabar ji pavadinta darbo ir socialinės plėtros ministerija, jai vadovaus J. Kenney, perdavęs pilietybės ir imigracijos reikalus Chr. Alexander. K. Leitch paskirta vadovauti darbo ministerijai, L. Raitt – naujoji susisiekimo ministrė. Kiek abejonių konservatorių kritikams kelia Kerry-Lynne Findlay, kuri rūpinsis valstybės mokesčiais ir pelnu. Ši naujoji ministrė 2001 m. buvo paskelbusi asmeninį bankrotą, tad kritikai abejoja jos finansiniu išvalgumu.

Verslo sėkmė – vienybėje

Žinoma maisto ir buitinių prekių verslovė *Loblaw Cos LTD*, didžiausia maisto prekių tiekėja Kanadoje, nutarė praplėsti savo prekybos erdves, įsigydama ne mažiau populiarų sveikatos priežiūros prekių parduotuvę *Shoppers Drug Mart Corp* už \$12 bln. *Loblaw* savininkai tikisi, kad, įsigijus didžiausią Kanadoje vaistų prekybos įmonę, *Loblaw* galės sėkmingiau atsispirti JAV verslovėms *Target Corp.* ir *Walmart Inc.* varžybose Kana-

dos rinkoje. Naujasis pirkinys *Loblaw* leis plėsti prekybą tolimesnėse Kanados vietose, padidins verslovės pelną iki \$42 bln. *Shoppers Drug Mart*, praėjusiais metais paminėjusi savo gyvavimo 50-metį, turi 1,300 vaistinių ir 65 sveikatos priežiūros prekių parduotuves Kanadoje.

Shoppers Drug Mart pasilieka savo vardą ir prekybos ženklus, veiks savarankiškai kaip atskiras *Loblaw* padalinys.

Klimato kaita pasaulyje

Liepos kaitra, neseniai praėjusi išskirtinai gausi liūtis Toronte liudija, kad klimato pokyčiai jaučiami vis labiau. Tai patvirtina ir objektyvūs oro stebėjimo parodymai. Kanadoje per praėjusį dešimtmetį oro vidutinė temperatūra padidėjo 1.3 laipsnio. Pagal temperatūrų registro parodymus, tai šilčiausias dešimtmetis Kanados istorijoje, bent jau nuo 1850-jų metų.

Pirmasis XXI š. dešimtmetis tikrai pats šilčiausias – tai patvirtina ir 160-ties metų oro stebėjimai visame pasaulyje. Jungtinių Tautų pasaulinė meteorologų organizacija tvirtina, kad 2001-2010 m.m. užregistruota patys didžiausi temperatūrų svyravimai. Per šį dešimtmetį vidutinė dirvos ir vandens temperatūra padidėjo beveik puse laipsnio palyginti su 1961-90 laikotarpiu.

Ką, be audrų, sausrų ar liūčių, šiltėjantis klimatas atneš pasauliui? Keičiantis oro temperatūrai ir oro taršai, keičiasi ir augalų prisitaikymas. Dėl vandens stygiaus ar pertekliaus nukenčia maistui skirtų augalų derlingumas, didėja jų kainos. Kylanti vandens temperatūra gali pakenkti visai vandens gyvūnijai, taigi jūros gėrybių, galbūt, turėsime mažiau ir jos bus brangesnės. Senkančios vandens telkinių pakrantės trukdo laivybai.

Nepastovi temperatūra veikia ir kanadietišku gaminių gavybą: mažiau išgaunama klevų sirupo, sunkiau tinkamai užauginti vynuoges garsiajam *ledo vynui* (Ice Wine).

Pagal *Canadian Press* parengė S. Katkauskaitė

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Valstybės diena paminėta Vašingtone liepos 6 d. Tautiškos giesmės giedojimu

JAV

TRADICINĖ „SPINDULIO“ ŠVENTĖ Los Angeles, CA, sutraukusi Šv. Kazimiero parapijos narius, lituanistinės mokyklos mokinius, jų tėvus, įvyko sekmadienį, birželio 2. Po Mišių į parapijos salę įžygiavo „Spindulio“ jaunimas su daina paminėti ne tik lietuvių mokyklos, bet ir „Spindulio“ 64 metų gyvavimą. Visus susirinkusius pasveikino PLB pirmininkė Danguolė Navickienė, primindama, kad kadaise ir jos vaikai dalyvavo tokioje šventėje. Taipgi sveikinimo žodį tarė Janina Čekauskienė, buvusio gen. garbės konsulo Vytauto Čekausko našlė, primindama, kad konsulas nepamiršdavo jaunimo. Ji birutiečių vardu įteikė auką jaunimui paremti. Buvo pagerbta Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėja Marytė Sandanavičiūtė-Newson, kuriai PLB pirmininkė

įteikė šiuometinę JAV LB švietimo tarybos Nusipelnusio švietėjo premiją. Ta proga mokyklos vedėją pasveikino LF atstovė Violeta Gedgaidienė ir tėvų komiteto pirmininkas Augis Gedgaidas, o vedėjos dukros Inga ir Sigita pristatė savo mamos biografiją. „Spindulio“ vadovė Danguolė Varnienė pranešė, kad lietuvių mokyklos vedėjos garbei bus surengtas vaidinimas „Gėlių karalystė“. Toliau šoko drugeliai, paukšteliai ir vabalai. Programoje dalyvavo daugiau kaip 50 „Spinduliukų“. Kęstutis Daugirdas, neseniai atvykęs iš Čikagos, įsijungė į programą akompanuodamas pianinu. Meninę programą baigė jaunimas tautiniais šokiais ir dainomis. Visus ypač pradžiugino šokis „Lencūgelis“ ir „Punsko daina“. Los Angeles jaunimas ryžtasi vykti į Dainų šventę „Čia mano namai“, įvyksiančią kitais metais Lietuvoje.

Akimirkos iš Joninių šventės Kanados Londone, ON

D. Britanija

NOTTINGHAM MIESTE dešimtą kartą paminėtos kun. dr. Stepono Matulio, MIC, mirties metinės birželio 30 d. Šv. Bernardo katedroje pamaldomis, prisimenant velionį kunigą. Dalyvavo Kolumbo riteriai iš Peterborough, vietos ir apylinkių lietuviai, Anglijos universiteto lietuviai dėstytojai, studentai, lietuviai gydytojai. Mišias atnašavo Londono lietuvių klebonas kun. Petras Tverijonas, katedros kunigas Markus, kuris pasakė ir pamokslą. Po Mišių maldininkai vyko į Wilford Hill kapinių lietuvių gražų skyrelį, kur palaidotas kun. dr. S. Matulis. Prie kapo žodžius tarė kun. P. Tverijonas ir D. Britanijos lietuvių katalikų bendrijos pirmininkas Steponas Vaitkevičius. Kunigas džiaugėsi, kad prie kun. dr. S. Matulio kapo jau dešimtą kartą susirinko ne tik senesnieji tautiečiai, bet ir gražus jaunimo būrelis. S. Vaitkevičius kalbėdamas pažymėjo, kad velionis kunigas savo darbu ir veikla skiepijo lietuvių visuomenėje gražų tarpusavio sugyvenimą, tautinį susipratimą, ragino bendradarbiauti lietuviškoje spaudoje. Grįžus į Lietuvos katalikų centrą, S. Vaitkevičius papasakojo apie kun. dr. S. Matulio organizuojamas įdomias keliones į Lurdą ir Romą. JA

Hamilton, ON

A.a. VILIAUS J. BUTKEVIČIAUS prisiminimui, uošvė Elena Bubnienė paaukojo „Pagalba Lietuvos vaikams“ \$200.

A.a. ZIGMANTO IR ALBINOS PULIANAUSKŲ prisiminimui, vykdytojos Bronislava Vensloviėnė ir Annie Kareckienė „Pagalba Lietuvos vaikams“ paaukojo \$250.

PLV komitetas dėkoja aukotojoms

Argentina

SLA žinios

LIEPOS 7, 10.30 v.r. Aušros Vartų parapijoje buvo aukojamos Mišios už mirusius SLA narius. Po Mišių prie Šv. Kazimiero altoriaus buvo padėtos gėlės jų atminimui.

VISI YRA KVIEČIAMAI į mūsų organizacijos sukaktuvinius pietus su programa š.m. rugpjūčio 4, 1 v.p.p. Bilietus užsisakyti telefonu 4240-2192, 4241-1047 arba 4605-7194; el. paštu slalua@live.com.ar. Dalyvaus mūsų tautinių šokių grupės „Dobiliukai“, „Dobilas“, „Gintaras“ ir „Žiburiniai“.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE tautinių šokių ansamblis „Dobilas“ surengė Joninių šventę, kuri vyko mūsų patalpose birželio 29 d. Dalyvavo SLA tautinių šokių ansambliai, „Gintaras“, „Dobiliukai“, „Dobilas“ ir pirmą kartą pasirodė naujasis ansamblis „Žiburinis“, taip pat čekų tautinių šokių ansamblis „Sokol“.

ŠVĖSDAMI KARALIAUS MINDAUGO karūnavimo 760-metį, Berisso miesto Mindaugo draugija birželio 15 d. surengė lietuvių šokių šventę, kurioje dalyvavo grupės „Dobilas“ ir „Gintaras“, bei Lietuvių centro „Inkaras“ ir „Ugnė“ bei iš Tandil miesto „Laisva Lietuva“. Taip pat birželio 15 d. Berisso miesto Nemuno

draugija, savo jaunuolių šokių grupės 42-jų metų sukakties proga suorganizavo „Bendruomenių šventę“. Joje dalyvavo mūsų „Dobilas“, LC „Inkaras“, „Laisva Lietuva“ iš Tandil, italų, bulgarų ir graikų šokių grupės.

VAIKUČIŲ „DOBILIAUKAI“ grupė, vadovaujama Gladys Suchomer-Cikotienės ir Claudia Urcera Geležauskaitės, repetuoja šestadieniais 4 v.p.p. Kviečiame tėvus atvesti savo vaikučius.

JAUNIMO GRUPĖ „DOBILAS“, vadovaujama Enrique Cikotos, repetuoja 4.30 v.p.p. ir veteranų grupė „Gintaras“ – 6.30 v.v. „Žiburinio“ šokių grupė, vadovaujama Marcelo Stanevičiaus, repetuoja šestadieniais, nuo 7 iki 9 v.v.

MŪSŲ BIBLIOTEKA veikia šestadieniais nuo 5 v.p.p. iki 7 v.v. Taip pat galima susisiekti su vedėju Robertu Aleksiūnu el. paštu: aldadate.nis@hotmail.com.

ŠEŠTADIENIAIS mūsų patalpose yra destomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai, nuo 4 iki 6 v.p.p. Pamokos nemokamos Susivienijimo Lietuvių Argentinoje nariams. Nuo 3.15 iki 4 v.p.p. dėstomas naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui. Kviečiame visus dalyvauti. **Inf.**

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – TŽ leidėjai

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS		PASKOLOS	
Taupomoji sąskaita	0.25%	Asmeninės nuo	3.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%	Nekiln. turto 1 metų	3.25%
INDĖLIAI		TFSA, RRSP ir RRIF	
90 dienų indėliai	0.50%	Kintantčios	0.50%
180 dienų indėliai	0.50%	1 metams	1.60%
1 m. term. indėliai	1.60%	2 metams	1.75%
2 m. term. indėliai	1.75%	3 metams	2.25%
3 m. term. indėliai	2.25%	4 metams	2.40%
4 m. term. indėliai	2.40%	5 metams	2.50%
5 m. term. indėliai	2.50%		

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

AKTYVAI VIRŠ 75 MILIJONŲ DOLERIŲ

Sekite kasdieninę informaciją apie nušimčius TALKOJE **MASTERCARD** KREDITO KORTELE **INTERAC** KORTELE

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p., penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

SPORTAS

Maratonas atbėgo ir į Kauną

Šiais laikais žmonės vis daugiau laiko praleidžia sėdėdami ir spoksodami į ekranus, todėl organizmas pats pradeda reikalauti kokio nors judesio. O norint ne tik šiaip sau pajudėti, bet ir įveikti rimtą išbandymą, reikia vertų iššūkių. Štai kodėl vis labiau populiarėja įvairios masinės sporto varžybos. O visų tokių varžybų karalius yra Maratonas. Jis užkariauja vis daugiau pasaulio miestų ir galiausiai maratono bėgimo varžybos pirmą kartą atėjo į laikinąją sostinę Kauną.

Išbandyti savo jėgas Kauno maratono bėgimo varžybose atvyko 1,950 dalyvių. Oras pasitaikė puikus, nebuvo per karšta, o takas, dalyvių nuomone, buvo tiesiog idealus. Jis praėjo gražiausiomis Kauno vietomis, per Santaką, krantine palei Nemuną. Maratono pradmę paskelbė garsiausias Lietuvos lengvaatletis, dukart olimpinis ir dukart pasaulio čempionas Virgilijus Alekna, kuris buvo ir šio renginio globėjas.

Populiariausia buvo 10.5 km rungtis. Joje visą laiką pirmavo ir pirmas baigmės liniją kirtęs "Kauno maratono klubo" atstovas Remigijus Kančys. Take jis užtruko 33 minutes ir 53 sekundes. Pusės maratono atstumą pirmasis nubėgo Tadas Ignatavičius. Jo laikas 1 val. 15 minučių ir 30 sekundžių. Visą maratono nuotolį per 2:39:52 pirmasis įveikė kaunietis Tomas Venckūnas. Taip, tas pats, kuris laimėjo ir paskutinį Vilniaus maratono bėgimą.

Tačiau atkakliausia kova vyko komandinėse varžybose, kurios buvo pavadintos "Gera dovana". Juk tikrai ne dažnai maratono varžybose tenka griežtis fotobaigmės nustatymo technikos. O juk vien tik tokiu būdu buvo įsitikinta, kad trečiąją vietą užėmė komanda "Rifas". Jie ketvirtąją vietą užėmusią "Kauno grūdų" komandą aplenkė mažiau negu sekunde. Turint omenyje, kad jie bėgo daugiau kaip 3 valandas, toks skirtumas tikrai yra nepaprastas.

Smagiausia pranešti, kad antrąją vietą užėmė mūsų Vieningo Kauno komanda Centras. Jos kapitonas buvo Kauno miesto tarybos

narys Povilas Mačiulis. Komandos parodytas laikas 3 valandos, 6 minutės ir 32 sekundės. Vieningas Kaunas buvo labai aktyvūs šio maratono dalyviai. Mes sudarėme net 5 komandas. Kiekvienoje komandoje buvo po 4 bėgikus, kurie turėjo įveikti po 10.5 kilometro. Aš pats bėgau komandoje Vieningas Kaunas – Dainava ir mes buvome penkti. Iš karto po tų

Maratono bėgikai: Virgilijus Alekna, Gediminas Vasiliauskas, Povilas Mačiulis, Ieva Balinskaitė

aršiųjų kovotojų dėl trečiosios vietos. Kitos mūsų komandos užėmė 10, 14 ir 20 vietą. Iš viso dalyvavo 25 komandos. Galiu pasigirti, kad mūsų organizacija yra tikrai pati sportiškiausia Kaune. O sveikame kūne, kaip visiems žinoma, sveika siela.

Besidžiaugdama savo Vieningo Kauno komandomis, vos neužmiršau paminėti, kokia komanda užėmė pirmąją vietą. Taigi pirmąjį Kauno maratono estafetės varžybose laimėjo "LTU rinktinė" (2:25:24). Žodžiu, už Vieningą Kauną greitesnė tik visos Lietuvos rinktinė. Bet kitais metais mes nugalėsime ir juos.

Kauno maratono varžybos yra tarptautinės, kitais metais kviečiu atvykti ir jus. Galite suburti bent jau kokią Kanados lietuvių komandą, būtų smagu su jumis susigrumti sename Lietuvos mieste Nemuno ir Neris santakoje.

gediminas.vasiliauskas15@gmail.com

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pilno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.25%

GIC INDĖLIAI

(Taikomas pilno padalinimas)

1 metų "cashable"	1.25%
1 metų	1.40%
2 metų	1.65%
3 metų	1.95%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

RRSP, RRIF Pensijų fondai

TFSA Neapmokestinama Taupomoji sąskaita

TFSA atviras, kintantis	1.50%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis	1.45%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.85%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

ANAPILYJE

Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554
2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	1.25%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME

Asmenines paskolas nuo 5.50%
Sutarties paskolas nuo 7.00%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS

Su nekintančiu nuosimčiu

1 metų	2.50%
2 metų	2.90%
3 metų	3.10%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu

2.80%	
Atviras su kintančiu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	3.25%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.75%

Suteikiame CMHC apdraustas nekilnojamojo turto paskolas

Suteikiame komercines nekilnojamojo turto paskolas

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt. 9:00 - 8:00
Šeštadieniai 9:00 - 1:00
Sekmadieniai 8:30 - 12:45

Darbo laikas:

Ketvirtadieniai 12:00 - 7:00
Sekmadieniai 9:00 - 12:30

VASAROS DARBO LAIKAS

PAGRINDINIS SKYRIUS

Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugpjūčio 31 d.

ŠEŠTADIENIAIS NEDIRBSIME

Šeštadieniais dirbti pradėsime nuo 2013 m. rugsėjo 8 d.

ANAPILIO SKYRIUS

Nuo 2013 m. birželio 29 d. iki rugsėjo 12 d.

UŽDARYTAS

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-825-3328

Padėsiu Jums greitai ir gerai parduoti ir nupirkti namą ar butą

Maloniai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS

Jerzy Kulesza M.Eng., Sales Representative

(416) 236-6000 www.sutton.com kuleza@sympatico.ca

Sutton sutton group-
assurance realty inc.,
Brokerage*

*INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

Tel. tiesiogiai: 416-568-1604

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca

344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

FOUR SEASONS
REALTY LIMITED
Brokerage,
67 First Street
Collingwood,
Ontario L9Y 1A2

Angele Šalvaitytė, B.A., Broker
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

705-446-6428

705-445-8500 ext 247

Elektroninis paštas:
angiesalvaitis@rogers.com

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio Thornbury, The Blue Mountains ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

LIETUVOS KULTŪROS ŽINIOS

Thomo Mann festivalis Nidoje

Thomo Mann festivalio svečiai Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė ir Vokietijos prezidentas J. Gauck

Nidoje liepos 13-20 d. vyko vokiečių rašytojo T. Mann festivalis, rengiamas jau 17-tą vasarą. Šiame festivalis užbaigė trejų metų pokalbių ir svarstybių teminį ciklą, skirtą Nobelio premijos laureato Cz. Milosz kūrybai. Šios vasaros festivalio renginiams pasirinktas jo esė rinktinės "Tėvynės ieškojimai" pavadinimas.

T. Mann festivalio atidarymo iškilnėje dalyvavo Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė ir Vokietijos prezidentas J. Gauckis.

Apie Sibiro tremtį – kino filmas

JAV ir Lietuvos kino kūrėjai suvienijo jėgas bendram filmui anglų kalba pagal populiarumo visame pasaulyje sulaukusią lietuvių kilmės JAV rašytojos Rūtos Šepetys knygą *Tarp pilkų debesų* (*Between Shades of Gray*). Šio kūrinio ekranizacijai bendra lietuvių ir amerikiečių grupė įsigijo išskirtines teises. JAV išleista knyga *Tarp pilkų debesų* sulaukė tarptautinio pripažinimo ir pateko į "New York Times" populiariausių knygų sąrašą, tad teisės ekranizuoti šią dramatišką istoriją siekė ne vienas Holivudo kūrėjas. Knygos autorė R. Šepetys pasirinko darbą su lietuvių komanda – prodiuseriu Žilvinu Naujoku (*Tadas Blinda. Pradžia*) ir JAV gimusiu lietuvių kilmės režisieriumi ir prodiuseriu Mariumi Markevičiumi (*Kita svajonių komanda*).

"Saulės žiedas" Šiauliuose

Šiauliuose liepos 3-7 d. vyko IV tarptautinis liaudies muzikos konkursas – festivalis "Saulės žiedas". Jame dalyvavo atlikėjų grupės iš devynių pasaulio valstybių: Bulgarijos, Rumunijos, Čekijos, Serbijos, Ispanijos, Turkijos, Lenkijos, Puerto Riko, Moldovos ir Lietuvos. Festivalio – konkurso dalyviai koncertavo ne tik Šiauliuose, bet ir aplinkiniuose miesteliuose, taip nudžiugindami vietos gyventojus. Didysis festivalio prizas ir premija buvo įteikta grupei iš Ispanijos *Escola de musica i danses de Mallorca*. Apdovanojimai

Pagal Lietuvos spaudą parengė S. Katkauskaitė

kaitė ir Lietuvoje viešintis Vokietijos prezidentas J. Gauckis, buvęs Lietuvos prezidentas V. Adamkus.

Festivalio renginiai, pagal tradiciją prasidėję koncertu Nidos evangelikų liuteronų šventovėje, vėliau vyko rašytojo vasarnamyje veikiančiame memorialiniame muziejuje, Neringos istorijos muziejuje, V. ir K. Mizgirių menininkų namuose bei Vilniaus dailės akademijos Nidos meno kolonijoje.

Valstybės dienos proga Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė įteikia valstybinį apdovanojimą JAV rašytojai Rūtai Šepetys, knygos *Tarp pilkų debesų* autorei

(Ntr. Dž.G. Barysaitės)

M. Markevičius ir bus būsimąjį filmo režisieriumi. Apie 15-metės Linos Vilkas ir jos mamos bei brolio tremtį į Sibirį 1941-iais pasakojanti knyga jau išleista daugiau kaip 40-tyje šalių, ją galima perskaityti 26-iomis kalbomis. Pati R. Šepetys yra karo pabaigoje pasitraukusių į JAV lietuvių duktė.

buvo skirti ir kitoms grupėms bei solistams. Konkursas-festivalis "Saulės žiedas" yra įtrauktas į oficialų Tarptautinės liaudies meno organizacijos (IOV prie UNESCO) ir tarptautinių šokių festivalių federacijos (FIDAF) renginių sąrašą. Tai vienas iš nedaugelio tokių renginių, skirtų liaudies muzikai, visoje Rytų Europoje. Renginio globėjas – LR kultūros ministeris Š. Birutis. Šių metų "Saulės žiedo" renginiai buvo skirti Tarmių ir Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metams, kitoms svarbioms istorinėms datoms.

Atidaryti Valdovų rūmai

Liepos 6 d. Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną, Vilniuje surengtas iškilmingas Valdovų rūmų atidarymas. Baigta statyti ir įrengta tik dalis buvusių Valdovų rūmų arba Žemutinės pilies. Vadinamajame A korpusė įrengtas 4,000 kvadratinėmis metrų parodomasis plotas.

Pirmame aukšte išlikę senoviniai mūrai, kurių dalis, pasak muziejaus direktoriaus Vydo Dolinsko, yra seniausios Lietuvoje mūrinės pilies liekanos, siekiančios XIII-XIV šimtmečių sandūrą. Dalis aprūkusių ir išsilydžiusių senovinių raudonų plytų liudija rusų kariuomenės čia laikyto parako sprogimą.

Šalia griuvėsių rodomi mediniai XVI š. kanalizacijos bei vandentiekio sistemų fragmentai, medinis šulinys su kubiliuku, o vitrinose – archeologiniai radiniai nuo pat akmens amžiaus. Čia taip pat rodomos pagal ikonografiją atkurtos valdovų karūnų kopijos, kitos brangenybės. Aukščiau pristatomi valdovų salių interjerai su senoviais baldais, gobelenais ir paveikslais, koklinėmis krosnimis bei įvairiais rodiniais, tarp jų – šarvais ir ginklais.

Viršutiniame aukšte – kultūros ir valstybiniam reikalams skirtos reprezentacinės salės, kur grindys grįstos iš Švedijos salų atgabentų akmeniu – tuo pačiu kaip ir prieš 500 metų. Pasak V. Dolinsko, rūmų pasididžiavimas – didžiulė koklių kolekcija. Dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys kaip svarbiausius rodinis mini ir unikalų gobelenų rinkinį bei gausius archeologinius radinius.

Muziejaus lankymas suaugusiems kainuos 10 litų, moksleiviams, studentams, pensininkams ir neįgaliesiems – 5 litai.

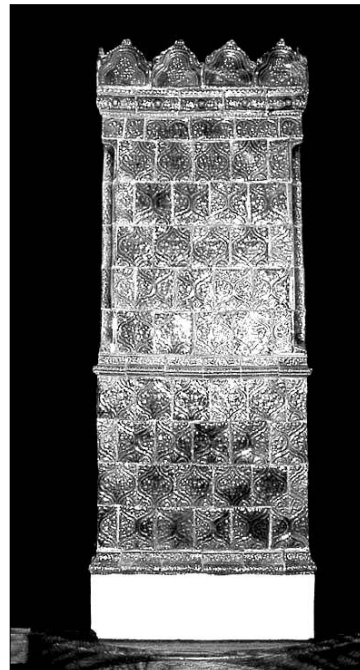
Iki gegužės atlikus darbų už 261 mln. litų, buvo atkurta vadinamoji A dalis – 53% viso pastato ploto. Likusią, vadinamąją B dalį, kurią sudaro šiaurinis, dalis vakarinio ir rytinio rūmų korpusų, norima atidaryti po trejų metų. Jos atstatymo šamata siekia 62 mln. litų. Per 20 mln. litų išleista muziejaus rodiniais įsigyti.

Anot V. Dolinsko, šioje dalyje galėtų atsirasti tarptautinis parodų centras, jame svarstoma rengti barokines operas.

Vilniaus žemutinės pilies vietoje dalis gotikinės gyvenvietės pilimi virto XIII š. pabaigoje – XIV š. pradžioje. Pirmieji ikigotikiniai ir gotiki-

nai mūriniai pastatai siejami su karaliaus Mindaugo arba pirmųjų Gediminaičių – didžiųjų kunigaikščių Vytenio ar Gedimino – vardais. Rusijos imperijos administracijos iniciatyva buvusių Lietuvos didžiųjų kunigaikščių mūrai buvo nugriauti 1799-1801 me-

nai kartu su rūmų raidos medžiais, ikonografinė medžiaga ir tekstiniais komentarais rodomi Rūmų istorinės ir architektūrinės raidos parodoje. Rūmų atkurtų istorinių reprezentacinių interjerų paroda lankytojus kviečia į reprezentacines menes su atkurtais

Rekonstruota XVI š. pab. – XVII š. pr. krosnis

XIV-XV š. segės; apkalas, enkolpionas; pakabutis-amuletas; XV-XVII š. ausų krapštukai

istoriniais vėlyvosios gotikos, renesanso ir ankstyvojo baroko reprezentaciniais interjerais, taip pat į specialią lobyno salę.

Pirmąją Valdovų rūmų muziejaus darbo dieną Didžiajame kieme taip pat veikė atvira kultūrinė-ugdymo erdvė "Salvete". Čia lankytojai galėjo bendrauti su XVII š. rezidencijos sargyba, dalyvauti suvenyrinio atviruko ir Lietuvos istorinės vėliavos dirbtuvėse, mokyti XVI š. šokių, klausyti proginės poezijos, kaip ir prieš septynis šimtmečius, žaisti populiarųjį kvirkatą ar mėtyti kamuoliukus.

Iki oficialių Valdovų rūmų atidarymo iškilnių per ketverius muziejaus veiklos metus rūmus aplankė daugiau nei 135,000 žmonių. Dar apie 240,000 lankytojų aplankė muziejaus kartu su partneriais kitose erdvėse surengtas tarptautines ir tautines parodas. Dalies buvusių Valdovų rūmų arba Žemutinės pilies atstatymas truko dešimt metų. **Inf.**

tais. Rūmų atkūrimo darbai prasidėjo 2002 metais.

Sekmadienį, liepos 7, pirmą Valdovų rūmų muziejaus dieną, jį aplankė apie 3,500 žmonių, pranešė muziejus.

Dauguma į Valdovų rūmus atvykusių žmonių – per 2,000 – lankė įrengtas nuolatinės parodas. Dar apie 1,000 dalyvavo rūmų Didžiajame kieme surengtose nemokamose ugdymo programose, o daugiau negu 400 lankytojų klausėsi muziejaus specialistų paskaitų. Dauguma apsilankusiųjų rūmuose – Lietuvos piliečiai, tačiau atvyko ir turistų iš Estijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Kinijos, Japonijos.

Šiuo metu Valdovų rūmų muziejuje galima apžiūrėti dvi nuolatinės parodas, atspindinčias istorinės rezidencijos veiklas. Archeologiniai radi-

Didvyriška mūsų istorija... ne imperalizmu, ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu, o tik narsiu savo laisvės gynimu. (J. Girnius)

Marijampolėje, Valstybės diena, liepos 6-ąją susirinkę marijampoliečiai gieda Lietuvos himną

Viskas baigta

Viskas baigta. Atsiguliu. Jau atsisakė visi sąnariai. O atrodė, kad mano daliai užteko vaikystėje sulaužyto stuburo. Netgi buvo per daug. Tačiau ne – pasirodo dar per mažą kryžių nešiau...

Guliu ir žiūriu į lubas – bijau net kryptelėti, kad nepabudinčiau skausmo, nors nugara jau nutirpusi. Svarbu nepajudėti. Ir su siaubu galvoju, kaip reikės atsistėti, atsikelti ir nušliaužti iki prausyklos. O juk reikės. Mintimis susiplanuoju kiekvieną centimetrą. Prieš tai reikia išgerti tabletę, bet prie lovos nebeturiu vandens. Nuryju sausą ir ji užstringa kažkur gerklės vidury. Nėra jokios vilties, kad sutirps ir palengvins mano žygį. Pakeliui – virtuvė. Užsukšiu ir atsigersiu. Ten ir pasėdėsiu, kol vaistai pradės veikti, o tada šiek tiek save apliuobsiu.

Kylu, stoji ir, prisiglaudusi prie sienos, atsargiai bandau eiti. Žingsnį, antrą, trečią... Kojos linksta, lyg guminės, ir manęs nelaiko. Skausmas skaldo viršugalvį, ir aš virstu. Kaip sulėtintame filme – stengiuosi už ko nors nusitverti, bet siena lygi, ir aš išsitiesiu skersai koridoriaus.

Minutę kitą paguliu. Skauda sumuštą alkūnę, bet, atrodo, nieko nesulaužiau. Dairausi ir svarstau: iki telefono 2 metrai, aišku, neprišliaušiu. Iki plytos – metras. Šiek tiek pasiritu ir įsikabinu į dureles. Atsisėdu. Su pagaikščiu atsidarau orkaitę ir mėginu atsistoti. Niekaip. Bandau pritraukti telefoną – nepavyksta.

Rieda beviltiškumo ašaros, o aš sėdžiu atsirėmusi į krosnį ir gailiuosi išlipusi iš lovos. Svarstau, kad galėjau paskambinti, galėjau ką nors pasikviesti iš kaimynų, galėjau, galėjau... O dabar nieko negaliu.

Sustyrusią po penkių valandų mane randa mano "angelas sargas", netyčia pro šalį užbėgęs. Na, kaip gerai, kad užsuko, o galėjo ateiti tik rytoj... Nuprausta, pavalgydinta ir apkamšyta lovoj aš lieku viena vėl visai parai. Dabar prie lovos ne tik ašotis su vandeniu, pienas, košė ir keli obuoliai. Viską turiu šalia, kad nereikėtų rizikuoti... Svarbiausia – telefonas. Svarstau, kam paskambinti...

Per šį siaubingą pusmetį, kai kasdien vis sunkiau ir sunkiau stojau ant kojų, kol visai sugriuvau, per šį pusmetį, kai panikoje aplėčiau visus specialistus, sanatorijas ir ekstrastensius, kai išbandžiau fizioterapijas, vonias, purvus ir masažus, kai išbandžiau šimtus vaistų, – supratau, koks yra vienišas ligotas žmogus. Su savo luošyste, savo skausmu ir neviltimi. Su savo minimaliais norais, minimaliais ištekiais ir mažiau nei minimalia pagalba.

Namuose tapo erdviau, ištuštėjo ir spinta. Tačiau nieko negaila – man jau vis tiek nereikės. Už tai buvo kažkas padaryta: išvalyti langai, išplauti kampai, atnešta pieno, duonos... Toliau – buto eilė: "ką darysi su juo?" klausinėjo ir įtikinėjo, kad viena jau nebepajėgsiu užsimokėti. Taigi mainai: už patį brangiausią ką

turiu gauti patį reikalingiausią – priežiūrą.

Guliu ir svarstau, kaip įkyrėsiu kažkam su savo poreikiais, norais ir skundais, kol pabaigsiu kančių kelią. Jau ir dabar retai kas bepauskambina. Mąstau, koks neįdomus, nereikšmingas ir net man pačiai nereikalingas mano gyvenimas. Viskas sustojo, sustingo ir apkarto. Nebeliko nieko svarbaus. O juk kažkas jaunas merdėja nesulaukęs inksto, akies ar širdies, namuose palikęs mažus vaikus. Gal kažkam reikia mano retos grupės kraujo? Kodėl aš negalėčiau pati savo noru viską kitiems, gyventi norintiems ir galintiems, atiduoti, o pati – užbaigti savo beviltišką kančios kelią amžinu poilsiu? Deja, ir šito negaliu. Eutanazija – draudžiama.

Guliu ir mąstau. Ne, ne mąstau, o svajoju: jeigu taip įvyktų, būtų stebuklas ir aš atsistočiau ant savo kojų! Tegu su lazdele ar net ramentais, bet eičiau! Ką aš tada daryčiau? Kur eičiau? Taip, eičiau į mišką paukščių pasiklausti, prie upės – kojų nuovargio nuplauti, į miestą – žmonių pasižiūrėti, į aikštes – vaikų klegesiu pasidžiaugti, pas draugus – jų rūpesčiais pasidalinti...

B. Augūnienė, Vilnius

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB. PACE LAW FIRM

- ◆ ieškiniai dėl žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentai ir įgaliojimai
- ◆ palikimų administravimas
- ◆ nekilnojamo turto sandoriai
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: alpace@pacelawfirm.com

Providing commercial property mortgages for our community

Small Business
Rental Properties

Apartment Buildings
Daycare and more

TAUPOMOJI SĄSKAITA

"TFSA" (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

INVESTICINĖ SĄSKAITA

"GIC" INDĖLIAI
(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.55%
2 metų	1.75%
3 metų	2.00%
4 metų	2.10%
5 metų	2.30%
1 metų iškeičiamas	1.35%
1 metų JAV dolerių	0.40%

KASDIENINIŲ PALŪKANŲ
TAUPOMOJI SĄSKAITA **1.35%**

"PLANAS 24" Kasdieninių palūkanų čekių / taupomoji

Balansas: \$0 – \$4,999.99	0.025%
\$5,000.00 – \$9,999.99	0.100%
\$10,000.00 – \$24,999.99	0.150%
\$25,000.00 – \$59,999.99	0.250%
Virš \$60,000.00	0.500%

PLANAS 24

Aukštesni
nuošimčiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.10%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.25%
Uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.90%
1 metų	3.00%
2 metų	3.00%
3 metų	3.15%
4 metų	3.25%
5 metų	3.25%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

PENSIJŲ FONDAI

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.40%
1 metų	1.65%
2 metų	1.85%
3 metų	2.10%
4 metų	2.25%
5 metų	2.40%

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO
UŽSTATU **3.50%** ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.50% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS
KREDITAS **7.0%** ir aukščiau

Visi pateikti nuošimčiai
gali būti keičiami
be įspėjimo

PARAMA

www.parama.ca

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

AKTYVAI per **\$215,000,000**

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos "PARAMOS")

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

www.RoyalYorkOrtho.com

Kviečiame mažus ir didelius!

Broniaus Saplio atminimui

1920.IV.8 – 2013.VI.3

Sunku buvo atsiveikinti su a.a. Broniumi Sapliu, daugelį metų įtemptai ir sumaniai dirbusiu Tėvynės labai – garsiu lietuvių tautinės kultūros ir lietuviybės puoselėtoju, gimtosios rytų Lietuvos visapusišku rėmėju, talkos jai organizatoriumi, „Vilnijos“ draugijos garbės nariu, ilgamečiu Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išėivijoje pirmininku, buvusiu Tautos fondo Kanadoje ir kitų organizacijų vadovu, nariu. Mišios už jo vėlę tuo pačiu metu vyko Toronto Prisikėlimo ir Vilniaus Palaimintojo Jurgio Matulaičio šventovėje, savo malda prisijungė ir Švenčionių bei Dieveniškų kunigai. Birželio 11-ąją, praėjus keturioms dienoms po laidotuvių, buvo meldžiamasi svarbiausioje Vilniaus lietuvių Šv. Mikalojaus šventovėje, kur prieš 12 metų Bronius ir Prima paminėjo savo bendro gyvenimo penkiasdešimtmetį ir atnaujino savo Santuokos sakramentą. Po Mišių parapijos salėje susirinkę lietuvių organizacijų atstovai geru žodžiu prisiminė Bronių Sapli.

„Esu Tverečiaus vaikas, tuo didžiuojuosi, kiek įmanomas padedu savo kraštui ir jo žmonėms visuose baruose“, – rašė Bronius. Prieš metus išleido prisiminimų knygą *Gyvenimo kelionė: Tverečius – Torontas*, primindamas, kad sunku gyventi svetur, toli nuo Tėvynės, bet ir čia visą gyvenimą galima paskirti savo tautos, savo gimtinės gerovei. Vilniaus krašto lietuvių sąjunga išėivijoje atkūrė ir tęsė vilniečių kultūrinę, rezistencinę veiklą, rėmė visus darbus, susijusius su Lietuvos išlaisvinimu ir valstybės stiprinimu. Padėtis nepriklausomoje Lietuvoje bei etninėse lietuvių žemėse gerėjo iš dalies ir dėl Broniaus šeimos pastangų, jos pasišventimo lietuvių Tautos reikalams. 1994 m. Lietuvos respublikos prezidentas Bronių Sapli apdovanojo Gedimino ordino medaliu, o 2005 m. – ordinu „Už nuopelnus Lietuvai“.

„Kol esu aš, gyva ir Prima, šeimos ir gyvenimo palydovė“ – sakė Bronius. Jai buvo artimos tos pačios politinės ir idėjinės vertybės, kurioms abu skyrė gyvenimą. Juos abu ir rengiamės paminėti Kaune, Primos gimtinėje.

Bronius Saplys daug kartų padėjo rengti rytų Lietuvos moksleivių kraštotyros darbų konkursus „Vilnius – ilgaamžė istorinė Lietuvos sostinė“. Šiais metais konkurso rezultatai bus skelbiami spalio 9-ąją – Vilniaus dieną, čia bus prisimintas ir šių konkursų mecenatas Bronius.

Su Broniumi Sapliu mes aktyviai susirašinėjome maždaug 20 metų, aptarinėdami svarbius valstybinius reikalus. Dabar renkame jo laiškus, kad būtų galima papildyti jo knygą *Gyvenimo kelionė: Tverečius – Torontas* laiškais, naujais straipsniais ir prisiminimais. Knygą prasminga būtų išleisti iki B. Saplio 100-mečio minėjimo. Knygoje buvo paminėta ir prieš metus mirusi Vilniaus krašto lietuvių sąjungos pirmininko pavaduotoja E. Bulotienė, kurios šimtmetį minėsime kitais metais.

Įvairiapusišką, labai svarbų B. Saplio indėlį valstybei įvertino Lietuvos respublikos prezidentas, dabar tai turi padaryti savivaldybės, mokyklos, kultūros įstaigos, visuomeninės organizacijos ir spaudos leidiniai. Jo vardu pavadinta gatvė darytų garbę ir Tverečiui, ir Vilniui. Jo numylėtoje gimtinėje turėtų būti informacinis ženklas su užrašu – tai svarbu ir Lietuvai, ir jos svečiams, turistams ir išėivijai.

Mes toliau gyvename ir dirbame naudodamiesi Broniaus Saplio patarimais, nurodytomis gairėmis, geru žodžiu, su maloniais prisiminimais ir pagarba jam.

„Vilnijos“ draugija

“Už Dzūkų šalelę paguldė galvelę”

GINTARAS LUČINSKAS

Gegužės 30 d. vykusiame posėdyje Alytaus miesto savivaldybės taryba nusprendė suteikti miesto garbės piliečio vardą Lietuvos kariuomenės pulkininkui Domininkui Jėčiui (po mirties) už veiklą siekiant išsaugoti ir atkurti Lietuvos valstybingumą. Plk. Domininkas Jėčys gimė Biržų krašte, tačiau nuo 1936 m. jo gyvenimas, tarnyba ir veikla susijusi su Alytumi.

Nuo 1936.II.4 tarnavo Alytaus apskrities komendantūroje; 1940.VI.28 perkeltas į Seinų komendantūrą; kilus Vokietijos-SSSR karui 1941.VI.23 grįžo į Alytaus apskrities karo komendanto pareigas; vokiečių okupacijos metais dirbo Alytaus savivaldybės Socialinio aprūpinimo skyriaus vedėju; pradėjus formuoti gen. P. Plechavičiaus Vietinę rinktinę paskirtas Alytaus dalinio vadu; 1945 m.

pradžioje pasirinko partizano kovų kelią, 1945 m. birželį suorganizavo Dzūkijos rinktinę Punios šile, išrinktas jos vadu slap. Ažuolis; 1946 m. balandį paskirtas A apygardos vadu,

Lietuvos kariuomenės pulkininkas Domininkas Jėčys

1946 m. gegužę tapo pirmuoju Dainavos apygardos vadu; 1946.II.1 perėmė Pietų Lietuvos partizanų srities vado pareigas; 1947.IV.22-24 štabo bunkeryje Punios šile surengė

visų Dainavos apygardos grupių ir būrių vadų pasitarimą; 1947.VIII.11 štabo bunkerį Punios šile apsupus MGB-istams, sunkiai sužeistas, sunaikinęs štabo dokumentus, nusišovė. Kūnas niekintas Alytaus MGB kieme.

2011 m. vasario mėn. pavyko rasti MGB Alytaus apskrities skyriaus darbuotojų surašytą ir pasirašytą aktą apie 4-ių žuvusių Dainavos apygardos štabo pareigūnų, tarp jų ir D. Jėčio-Ažuolio, palaikų užkasimo (paslėpimo) vietą netoli Žydu kapinių Pirmajame Alytuje.

2011-2012 m. LGGRTC Specialiųjų tyrimų skyriaus specialistai ir archeologai vykdė kapavietės paieškas, siekiant partizanų palaikus eksumuoti ir patvirtinus jų tapatybes iškilmingai perlaidoti. Visa plk. Domininko Jėčio veikla yra palikusi svarbų pėdsaką Alytaus miesto ir Dainavos krašto istorijoje.

Kodėl Artimųjų Rytų problemos neišsprendžiamos?

Atkelta iš 3-čio psl.

Galiausiai regionas neturi demokratinių vadų. Tie, kuriuos pastaruoju metu išsirinko Irake ar Egipte, atrodo, kur kas prasčiau nei diktatoriai ar monarchai. Paimti valdžią į savo rankas gal ir sugeba, bet po to neretai nebeatskiria, kuo skiriasi vadovavimas nuo valdymo. O rytietiškas valdymas, deja, dažniausiai savanaudiš-

kas ir korumpuotas, jame ir minėtos religijos bei klanų tradicijos.

Milleris pažymi, kad ir vadinamieji Vakarai ne visada pasiūlo gerus politinius projektus. Labai nevykusioms idėjoms jis laiko bandymą Palestinos valstybingumą sukurti per narystę Jungtinėse Tautose, steigti demilitarizuotas saugumo zonas Sirijoje, bombarduoti Iraną. Tai tik dar labiau

sujauktų būklę. Autorius vis dėlto mato ir keletą šviesių taškų tamsioje regiono politikoje. Tunisas, nors ir sunkiai, reorganizuojasi į regimai demokratišką bendruomenę, vilčių teikia jaunų arabų formuojama politinė bendruomenė, nusikratanti tų blogųjų politikos tradicijų, apie kurias kalbėta. Tai labai nedaug, bet vis dėlto... (Tėvynės sąjungos žinios, nr. 28(371))

ATSIŪSTA PAMINĖTI

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAŠIUVINIAI, nr. 4(2013), 80 psl. ir viršeliai, istorijos ir kultūros žurnalas; leidžia Romualdo Ozolo paramos fondas „Už teisingumą Lietuvoje“; redaguoja R. Ozolas; spausdina UAB „Petro ofsetas“, Savanorių pr. 174 D. LT-03153 Vilnius; tiražas 1000 egz. Kaina nepažymėta. Šiame numeryje – faktai ir įžvalgos, dokumentai, mąstymai, paminėjimai, pristatymai. Skirta daug vietos straipsniui su istorinėmis nuotraukomis „Lietuvos atkūrimo projektas“; jame dokumentais paremta išėivijos lietuvių politinė veikla, „Lietuvių fronto“ pastangos kovojant už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą visais įmanomais būdais.

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipduko su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON, M9A 5G1

Tel: 416-239-9889
klfondas@on.aibn.com

Jūsų aukos Kanados lietuvių fondui užtikrins nuolatinę paramą lietuviškai veiklai bei lietuviybės išlaikymui Kanadoje

Šiais metais Fondas paskyrė
“KRETINGOS” ir “ROMUVOS”
stovyklavietėms
po \$10,000.

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošimčiai labai žemi.

Prizadu gerą patarnavimą.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A. broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog 416-879-4937
ar į namus 416-231-4937

Jaunimo veiklumas

“Flash Eurobarometro” tyrimo duomenimis, artėjančiuose Europos parlamento rinkimuose, kurie įvyks 2014 metais savo valią ketina pareikšti 58% lietuvių, tuo tarpu iš viso Europos sąjungoje (ES) žada balsuoti 64% jaunuolių.

70% Lietuvos jaunimo žino, kaip yra renkami europarlamentarai, maždaug (ES) šį faktą žino 47% jaunimo. Per pastaruosius trejus metus Europoje, politiniuose rinkimuose, balsavo 56% jaunųjų gyventojų, kurie jau turėjo teisę balsuoti. Lietuvoje balsavo 48%. Europoje yra 19% jaunuolių, kurie rimtai svarstyti galimybę kelti savo kandidatūrą politiniuose rinkimuose, tuo metu Lietuvoje aktyviai politikoje dalyvauti pasiryžusių jaunų žmonių skaičius panašus – 20%.

52% apklaustų lietuvių teigia, kad jie visada balsuoja. Šis rodiklis yra žemiausias vi-

soje ES. Jauni žmonės, neketinantys balsuoti rinkimuose, tokį savo sprendimą motyvuoja tuo, jog vienas balsas nieko nepakeis, Europos parlamentas nesprendžia problemų, kurios rūpi jaunimui. Taip pat jie nurodo esą besijaučiantys nepakankamai informuoti apie rinkimus. 18% apklaustų jaunų Lietuvos piliečių teigė, kad nebalsuos, nes yra nusistatę prieš ES.

Be to, kaip rodo tyrimas, Lietuvos jaunuoliai yra vieni iš pasyviausių dalyvaujančių užimtumo veiklose. Per pastaruosius 3 metus sporto veikloje dalyvavo 15% visų apklaustųjų. Tai yra mažiausias rodiklis visoje Europoje. Jaunimo ir laisvalaikio klubuose dalyvavo 14%, organizacijose, kurios dirba su vietine bendruomene, dalyvavo 7%, Kultūrinėse organizacijose – 6%. Jokioje veikloje nedalyvavo 63% apklaustų Lietuvos piliečių.

BNS žinios

Pasaulio lietuvių jaunimo XIV kongreso dalyviai Lietuvoje, Vilniuje, kartu su roko grupės “Antis” vadovu, Lietuvos Sąjūdžio dalyviu, Vilniaus miesto garbės piliečiu A. Kaušpėdu pirmą kartą viešai atliko pasaulio lietuvių jaunimo himną. Himnas buvo sukurtas XIV Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso studijų dienų Jungtinėje karalystėje metu. Daugiau kaip 40 už Lietuvos ribų veikiančių jaunimo organizacijų, vienijančių PLJS veiklą, organizuoja Kongreso metu išrinkta nauja valdyba; jos pirmininkas Kęstas Pikūnas, perrinktas antrajam terminui

SKAITYTOJAI PASISAKO

“Pasaulio Lietuvos dalelė Toronte” arba Lietuvos himnas “Lietuvos parke”

Sakoma, kad mūsų, lietuvių, tauta yra kovotojų tauta, skirtingai nuo prisitaikančiųjų tautų. Galbūt dėl to mes susivienijame, tik kai gresia išlikimo pavojus. Kai Kanados lietuvių bendruomenės Toronto apylinkės pirmininkė Danutė Mašanauskaitė birželio pradžioje “Facebook” socialiniame tinkle paskelbė peticiją dėl “Lithuania Park” vardo išlaikymo (dėl prieš tai paskelbtos Toronto miesto tarybos narės Sarah Doucette peticijos, siekiančios sugrąžinti ankstesnį, “Oakmount Park” – Ažuolų kalno parko, pavadinimą), priėmiau tai su humoru. Pirmas mano klausimas buvo: “Ar ten gyvena nors vienas lietuvis? Gal galėtume tą parką kur nors perkelti (t.y. kokį kitą parką, kur gyvena daugiau lietuvių, tuo vardu pavadinti?)”. Turėjau omenyje vaikų žaidimo aikštelę netoli mūsų parapijos, kur irgi vadinama parku, bet akivaizdus pavadinimo neturi. Jis bent jau gausiau lankomas... Tačiau gavau tokį atsakymą: “Tenai gyvena ir gyvena daugiausia lietuvių nei kur kitur Toronte!” Nuoširdžiai nustebau. Tiesą sakant, ir dabar nemanau, kad tai realybė, bet kažkada, matyt, taip buvo... Ir štai, kažkuria proga susitikus, kilo mintis pasiūlyti surengti kokį lietuvišką renginį tame parke. Kad nors kokia proga tą vardą atgaivintume!

2013 m. liepos 6, Mindaugo karūnavimo dieną, 2 v.p.p. (9 v.v. Lietuvos laiku). Susirinkome būrelis lietuvių ir svečių “Lithuania Park” prieigose. Aš pats pirmą kartą praėjau kelis lietuvius, jų neatpažinęs ir ieškodamas, kurgi tas “Lithuania Park”. Važiuodamas dviračiu, tą ženklą mačiau toliau nuo vienos pagrindinių Keele gatvės. Pagaliau supratau, kad čia viskas vietoje, kad ankstesnė pievelė, kurią praėjau, buvo to paties parko dalis... Grįžau prie panašios į lietuvių moters, vaikštinėjančios Glenlake gatvės šaligatviu ir atidžiai stebinčios pravažiuojančiuosius, ir klausiu: “Do you speak Lithuanian?” (lyg tai būtų savaime suprantama... Kita vertus, tai tik klausimas – juk niekas galvos dėl to nenuims...). “Taip”, – atsako man. Apsidžiaugiu ir nurimstu. Netrukus pasirodo ir kiti bei pamažu susirenka visai padorus būrelis. Pradeda ateiti ir pažįstamų.

Nutariame eiti prie parko pavadinimo ženklo, esančio prie Keele gatvės. Skubame, kad spėtume antrai valandai kartu su viso pasaulio lietuviais sugiedoti Lietuvos himną. Mūsų skubėjimas susimaišo jau prasidėjusia fotosesija (neišskiriant nė manęs paties) bei ledų pirkimu prie ką tik privažavusio ledų pardavimo automobilio. Šalimais musul-

monės, išsidėliojusios savo daiktus pardavimui, aplinkui tartum musės laksto jų vaikais... Štai tas daugiakultūris Torontas, štai tas parkas, kuris vis dar turi tokį brangų mums pavadinimą, nors be jo, rodos, daugiau nieko bendro su mumis neturintis... Išliks jis ar ne? Ne parkas – pavadinimas. Ar pasikeistų kas nors, jeigu pasikeistų pavadinimas? Aišku, kad ne. O vis dėl to, ar mes galime išsižadėti savo savasties? Ar galime atsakyti, kad ir tokiu būdu mums parodyto dėmesio? Reikėtų būti saviziūdiško mąstymo, kad visa tai paneigtume!

Dar viena mintis, kuri kilo mąstant apie senąjį pavadinimą ir mums taip brangų – Lietuvos. Senasis pavadinimas yra “Oakmount Park”, lietuviškai – Ažuolų kalno parkas. Na, kas bent kiek pažįsta lietuviškus simbolius, žino, kad azuolas yra vienas jų. Tad ar negalėtume pasiūlyti kompromiso: “Lithuanian Oakmount Park” (“Lietuviškų azuolų kalno parkas”)? Taip neduotume preteksto mus kaltinti nelankstumu ir neatvirumu kultūrai, kurioje gyvename, tačiau tuo pačiu išlaikytume lietuvišką simboliką, o gal net ją ir “įamžintume” (nors ir nieko šioje žemėje amžino nėra).

Kun. A.K. Kasparavičius,
OFM, Torontas

PRANEŠIMAS STUDENTAMS

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondas
PRANEŠA, kad skiria šešias stipendijas:

Vieną – \$1,500; penkias – \$1,000

- ▶ Švietimo fondo stipendijų komisija atsižvelgs į studentų aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje ir akademinį pažymį.
- ▶ Kandidatai turi būti lietuvių kilmės, Lietuvių Namų arba Labdaros fondo nariai, kolegijų, universitetų studentai arba aspirantai.
- ▶ Studentai gali pildyti prašymo anketas du kartus. Vieną kartą gavęs stipendiją, antrą kartą gali pildyti tik po metų pertraukos.

Prašymo anketas galima įsigyti internetiniame tinklalapyje
Toronto Lietuvių Namai: www.torontolietuviunamai.com

Labdaros fondas (Slaugos namai): www.labdara.ca

PRĄŠYMUS PATEIKTI IKI 2013 M. SPALIO 11 d., 4 v.p.p.
Komisija svarstys tik tuos prašymus, kurie bus pilnai užpildyti
ir atliks visus reikalavimus

Toronto Lietuvių Namų – Labdaros Švietimo fondo
stipendijų skirstymo komitetas

Waterside *9th Line*
DENTAL DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271 7171

(905) 785 3900

1252 Hurontario St.

3945 Doug Leavens Blvd.

Mississauga, L5G 3H3

Mississauga, L5N 0A5

www.watersidedental.ca

www.9thlinedental.ca

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871

Namų – 416-763-7297

Tinklalapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

www.NerasEnterprises.com

Neras
Enterprises

Granite or Marble Counter
Fabricated & Installed in

96 Hrs. or Less

Nick
905.424.1133

Ieško padėjėjų

FIRMA, užsiimanti
marmuriniu/granitiniu
stalviršių instaliacija,
PASTOVIAM DARBUI
ieško meistro padėjėjų.

Norintys gauti daugiau
informacijos, prašomi
skambinti NIKUI

tel. 905.424.1133
arba apsilankyti
internetiniu adresu

www.NerasEnterprises.com

**TĒVIŠKĒS ŽIBURIŲ
PRENUMERATORIAMS:**

jeigu savitraščio
pristatymas vėluoja daugiau
kaip 3-4 dienas, pateikite
savo adresą

**KANADOS PAŠTO
BENDROVEI**

tel. 1-800-267-1177

arba el. paštu, tinklalapyje
www.canadapost.ca (pasirinkite
Resources skyriuje
“Contact us”, tada “General
Customer Service”)

